Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

46-йил чиқиши № 299 (12.953). 27 ДЕКАБРЬ 1964 ЙИЛ ЯКШАНБА. Баҳоси 2 тийин.

ДЎСТЛИК ТУҲФАСИ

«Ташсельмаш» заводининг коллективи 26 декабрда маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини бажарди.

Қишлоқ хўжалигига пахта териш техникасини етказиб бериш топшириғи муваффақиятли бажарилмоқда. «ХТ-1,2» маркали машиналар конвейердан бир меъёрда тушиб турибди. Яқинда бу машина маркасига «ХТ-1,8» деган тузатиш киритилди. Бунинг сабаби шуки, бу янги хил машина ғўза қатор оралари 90 сантиметр бўлган далаларда пахта тера олади. Куба пахта далаларида эса ғўза қатор оралари ана шундай кенгликдадир. «ХТ-1,8» маркали 50 та пахта териш машинаси Кубага жўнатилади. (ЎзТАГ).

Октябрь революцияси номидаги Тошкент тепловоз-вагон ремонт заводи коллективи Бутуниттифоқ темир йўлчилари мусобақасида олдинги ўринларни эгаллаб келмоқда. Бу ерда планга қўшимча маҳсулот тайёрлаш ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатини яхшилаш учун кураш кенг қулоч ёймоқда. Ғилдирак цехининг азаматлари қўшимча маҳсулот тайёрлаш учун курашда биринчи ўринни эгаллаб келяпти. Тепловоз цехининг коллективи тайёрлаган маҳсулотлар кўпчиликка манзур бўлаётир.

Йиғувчи слесарь Сафар Азизов ва Хайрулла Ёдгоров ўртоқлар коммунистчасига яшаш ва ишлаш ҳаракатининг донгдорлари. Улар дизель цехининг фахри ҳисобланадилар. Ҳар куни планга қўшимча маҳсулот тайёрлаб, корхона коллективи эришаётган зафарга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Капитал ремонтдан чиқарилаётган тепловозларнинг узоқ муддат ремонтсиз ишлашига муваффақ бўлинаётир. Суратда: дизель цехининг сергайрат йиғувчи слесарларидан Сафар Азизов (чапда) ва Хайрулла Ёдгоров ўртоқлар. И. Глауберзон фотоси.

КЕКСАЛАРГА ИЗЗАТ-ҲУРМАТДА БЎЛАЙЛИК!

Коммунистик одоб-ахлоқнинг энг ажойиб хусусиятларидан бири кексаларга иззат-ҳурматдир. Халқимизнинг энг яхши, нодир анъаналаридан бўлган бу хусусият авлоддан-авлодга ўтиб, коммунистик ижтимоий муносабатлар шаклланаётган Советлар замонида янги мазмун касб этмоқда, бойимоқда, коммунизм қураётган ёш авлодни тарбиялашда ҳаёт мактаби бўлиб хизмат этмоқда.

Кексаларга ҳурмат ва иззат — тор доирадаги оддий бир тушунча бўлмасдан, балки жуда катта ижтимоий аҳамиятга эга бўлган тушунчадир. Унинг мазмунида улуғ партиямизга, жонажон Советлар Ватанимизга, ана шу улуғ партия барпо этган, тарбиялаб вояга етказган, дунёда биринчи социалистик давлатимиз пойдеворини қурган, революциямиз бешигини тебратган, жанговар курашлар ва ғалабалар йўлини босиб ўтган кекса авлодга бўлган иззат ва ҳурмат ётади. Ахир, биз ҳозир яшаётган, меҳнат ва ижод қилаётган, барча нозу неъматларидан баҳраманд бўлаётган мана шу дўстлик ва озодлик диёри — Советлар Ватанини барпо этиш учун ота-боболаримиз, оналаримиз озмунча меҳнат қилдими, озмунча жафо чекдими! Революция бўронлари, уруш даҳшатлари, интервенция ва оқгвардиячилар хуружи, Улуғ Ватан уруши йилларининг оғир оқибатлари, хуллас, ҳеч қачон унутилмас жанговар курашлар йилларининг барча қийинчиликлари оталаримиз, оналаримиз, акаларимиз, опаларимиз жасоратини, мардлигини, қаҳрамонона меҳнатини, ижодини, коммунизм ишининг тантанасига бўлган ишончини заррача ҳам сусайтира олмади. Шунинг учун ҳам бизга бахтиёр, ҳур ва гўзал ҳаёт йўлини очиб берган ана шу азиз кекса авлод олдида таъзим қиламиз.

Партия ва ҳукуматимиз кекса авлоднинг буюк хизматларини юксак қадрлаб келмоқда, уларга бениҳоя ғамхўрлик, доимий эътибор билан муносабатда бўлмоқда. Давлат томонидан берилаётган пенсиялар, жуда кўп имтиёзлар, унвонлар, даволаниш, дам олиш учун санаторийлар, шифохоналар ва бошқа имтиёзлар — ҳаммаси аввало ота-оналаримиз учундир.

Ҳар биримиз учун энг азиз ва энг мўътабар, энг улуғ зот ота-онадир. Биз ота-оналаримиз олдида ўзимизни ҳамиша қарздор деб ҳисоблаймиз, уларнинг ажойиб нуроний сиймоси олдида ҳамиша иззат-ҳурмат, меҳр-муҳаббат ва садоқат билан бош эгамиз. Онанинг меҳр-гиёҳ тўла оқ сутидан, унинг тунларни бедор ўтказиб қилган тарбиясидан, ғамхўрлигидан, ширин, меҳрибонона сўзларидан баҳраманд бўлмаган бирорта фарзанд бормикан! Умрини бола-чақасининг бахт-саодати, келажагини сарфлаган нуроний, салобатли оталаримизчи? Шу сабабли ҳам биз ота-оналаримиз учун умримизнинг ҳаммасини бағишласак оз, албатта!

Юксак коммунистик идеаллар тантана қилаётган бизнинг мамлакатимизда ёш авлод ўз ота-онасига ҳамиша беқиёс иззат-ҳурмат билан муносабатда бўлмоқда, оналари атрофида парвона бўлиб, ўз фарзандлик бурчларини садоқат билан бажармоқда.

Қўқондаги Аббосовлар оиласини кўплар яхши танийди, ҳурмат қилишади. Майрам опанинг турмуш йўлдоши Улуғ Ватан урушида қаҳрамонларча ҳалок бўлган. Совет давлати, кенг жамоатчилик болаларнинг етимлигини билдирмади, бу оилани ғамхўрлик билан қуршаб олди. Майрамхон опанинг касби ўқитувчи. Ёш авлодга пухта билим бериш билан бирга, фарзандларига меҳнатни севиш, халқ ишига чексиз фидокор бўлиш, кексаларга ҳурмат, меҳр-муҳаббат билан қараш сингари инсоний фазилатларни сингдирди. Унинг қизлари — Мукамбархон ва Замира она изидан бориб, ўқитувчилик қилишмоқда. Бошқа фарзандлари врач ва инженер. Улар она сутини ҳалоллаб, Майрам опа кексайиб қолган ҳозирги пайтда бутун меҳр-муҳаббатларини, ҳалол меҳнатлари билан топган моддий неъматларини шу азиз, мўътабар оналарининг роҳат-фароғатига сарфламоқдалар.

Аммо шундай ўғил-қизлар ҳам борки, ўзларининг муқаддас фарзандлик бурчларини унутиб қўймоқдалар, дунёда энг азиз, энг мўътабар зотлар — ота-оналарига нисбатан бемеҳрларча муносабатда бўлмоқдалар. Ҳатто, шундай нодонс бевафо фарзандлар борки, оқ сут берган онасига, нуроний отага ҳурматсизлик кўрсатишгача бориб етмоқда.

Қўлимизда оҳангаронлик Қ. Аҳмедованинг хати. У бундай деб ёзади:

«Ҳурматли редакция! Мен 69 ёшга кирдим. Ушбу хатни сизларга йўллашдан илгари кўп ўйладим. Чунки, мен учун ўз жигарбандимнинг хулқ-атвори, меҳрсизлиги ҳақида ёзишдан оғир нарса йўқ. Ким ўз фарзандини ёмонлагиси келади. Кўкрак сути бериб боққан, меҳр қўйиб тарбиялаган ўғлим Абдуқодир Аҳмедов қариган чоғимда мени хўрлади, ҳақорат қилди, моддий ёрдам бермади, ҳатто мени қаровсиз ташлаб қўйди. Бунга чидай олмадим. Ушбу хатни ёзишга мажбур бўлдим. Ўғлим Абдуқодир партия аъзоси, магазин мудири бўлиб ишлайди. Топиш-тутиши ҳам чакки эмас. Менга қарамаса ҳам кўчада қолганим йўқ. Бизда меҳрибон одамлар кўп-ку, ахир! Давлатимиз, қариндош-уруғларим мени ғамхўрлик билан қуршаб олишди».

Бундай бемеҳр, беоқибат фарзандлар ўзларининг бу қилмишлари билан жуда катта хатога, одобсизликка йўл қўяётганликларини, оилага, болалар тарбиясига ёмон таъсир кўрсатаётганликларини билармиканлар. Шунинг учун ҳам бу масала катта ижтимоий аҳамиятга молик бўлган ишдир. Шу сабабдан партия, комсомол, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотлари жойларда сиёсий-тарбиявий ишлар олиб борганларида, коммунистик ахлоқ-одоб намуналарини ёшларга сингдиришлари, кишилар ўртасидаги муносабатларда бир-бирига, айниқса кексаларга иззат-ҳурмат, садоқат, меҳр-муҳаббат каби юксак анъаналарни тарқиб топтиришлари лозим.

Биз ҳамма жойда, ишлаб чиқаришда, жамоат жойларида ҳам, оилада ҳам, кўчада, трамвай-троллейбусда ҳам ўзимиздан катта ёшда бўлган, катта ҳаёт мактабини ўтаган она ва оталаримиз, ака-опаларимизнинг иззат-ҳурматини жойига қўймоғимиз даркор. Улар қайси ташкилотга бирор ариза, талаб, таклиф билан бормасинлар, ҳурмат билан қарши олмоғимиз, арзларига эътибор билан қулоқ солмоғимиз лозим. Лекин ўзларининг ёши, салоҳият, ота-оналик ҳурматларига яраша иш тутмаётганлар ҳам бор, жамоатчилик бундайларни ўз вақтида тартибга солиб қўймоғи даркор.

Оғзаки, ёзма пропаганда ишларида, матбуот, радио, телевидение, идеология фронтининг ҳамма соҳаларида энг яхши ахлоқ-одоб қоидаларини кенг ёймоғимиз, жамиятимиз учун зарарли, коммунизм кишисини тарбиялашга халақит берадиган бизга ёт сарқитларга зарба бермоғимиз керак.

Партиямиз тарихий XXII съезди қарорларида, коммунизм қуриш программасида кишилар ўртасидаги янги ижтимоий муносабатларни шакллантириш муҳим вазифа эканлиги алоҳида таъкидланган. Коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодекси принципларини кенг пропаганда қилиш — муқаддас бурчимиздир.

ЯНГИ ЙИЛ ОЛДИ ЗАФАРЛАРИ

Гражданавиацияси Ўзбекистон бошқармаси авиация ходимларининг коллективи 1964 йил учун ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятни муддатидан олдин бажарди — транспорт ишлари йиллик плани 15 декабрда адо этилди. (ЎзТАГ).

●

«Узсельхозтехника»нинг Бухоро область бирлашмаси корхоналари коллективлари етти йилликнинг олтинчи йили программасини барча иқтисодий-техника кўрсаткичлар бўйича ошириб бажардилар. Иш жараёнларини механизациялаш ҳажми анча кенгайди. Бирлашманинг Бухоро, Ғиждувон бўлимлари коллективлари III квартал мусобақасида ғолиб чиқиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва республика касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғини ҳамда пул мукофотини олишга муваффақ бўлган эдилар. IV квартал мобайнида бажарилган ишлар ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан анча ортиқ бўлди.

●

Бухоро ремонт-механика заводи коллективи йиллик планни муддатидан илгари бажарди. Ҳозир бу корхона ишчилари ва инженер-техник ходимлари янги йилни планга қўшимча 34 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш билан нишонлаш учун мусобақани кучайтириб юбордилар.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор Иван Коноплин бошлиқ мотор-ремонт цехи йиллик планни фақат аъло сифатли маҳсулот ҳисобига бажарди. Н. Қодиров, И. Нуруллаев, М. Муҳсинов, П. Раҳимов сингари ўнлаб слесарлар моторларни сифатли ремонтдан чиқариб, гарантияли паспорт билан истеъмолчиларга жўнатмоқдалар.

М. БАҚОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири

●

Тошкент абразив буюмлар комбинати коллективи ой сайин ажойиб меҳнат ғалабаларини қўлга киритиб келмоқда. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани 16 декабрда ошиғи билан бажарилган эди. Ҳозир корхона коллективи 1965 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Улар йил охиригача янги йилнинг январь ойи ҳисобига 375 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашни мўлжаллашмоқда.

В. МАКАРОВ.

АНДИЖОН КОРХОНАЛАРИДА

ГИДРОЛИЗЧИЛАР ҒАЛАБАСИ

Гидролиз заводи коллективи етти йилликнинг олтинчи йили планини муддатидан илгари бажаргани тўғрисида ғалаба рапорти берди.

Химиклар планга қўшимча яна 385 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашмоқдалар.

АНДИЖОН МЕБЕЛИ

Мебель фабрикаси коллективи ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини шараф билан бажарди. Пландан ташқари 585 диван, 300 буфет тайёрланди.

67 ХИЛ МАҲСУЛОТ

Консерва заводида ҳозир 67 хил консерва маҳсулотлари ишлаб чиқариляпти. Корхона коллективи бир неча кундан буён 1965 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараётир.

А. ҚУРБОНОВ.

МЕҲНАТ—БАХТ

Бибижон ОЛЛОБЕРГАНОВА,
Шовот районидаги Чапаев номли колхоз раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор

Пахтакорлик менга ота касб. Колхозда кетмон чопдим, ғўза суғордим, пахта тердим. Бош бухгалтер ёрдамчиси ва бош бухгалтер бўлиб ишладим. 1951 йилда колхозчилар катта ишонч билдириб, мени правление раислигига сайладилар.

Партиямиз ғамхўрлиги, давлатимиз бераётган катта моддий-техника ёрдами, колхозчиларимизнинг фидокорона меҳнати туфайли колхозимиз қолоқликдан чиқиб, илғор хўжаликлар сафидан ўрин олди. Меҳнаткашларнинг моддий ва маданий аҳволи тобора яхшиланмоқда. Мен шу ҳақда гапирмоқчиман.

1951 йил. Хўжалик бўйича ҳар гектар ердан 14 центнерга етар-етмас ҳосил олинди. Пахта тайёрлаш плани бажарилмади. Маҳсулот таннархи қимматга тушди. Даромад кескин камайиб кетди. Колхозчиларнинг меҳнат кунига жуда оз пул ва дон берилди. Шундай бўлгач, қурилиш ва ободончилик ишлари тўғрисида гапириб ўтирмаса ҳам бўлади.

Бу йил колхозимиз бўйича давлатга 1049 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33 центнердан «оқ олтин» топширилиб, социалистик мажбурият ҳам бажарилди. Ҳосилдорлик 1963 йилдагига нисбатан 4 центнер кўтарилди. Маҳсулот таннархи камайиб, сорти яхшиланди. Ялпи даромад, шу жумладан колхозчиларга бериладиган ҳақ ортди. Бўлинмас фонддаги маблағ кўпайиб, колхозчиларнинг ҳамёни пулга, омбори донга тўлгач, қурилиш ва ободончилик ишлари кучайиб кетди. Эндиликда колхозимиз районда гина эмас, балки областда ҳам юқори ҳосилли, экономикаси мустаҳкам, бадавлат хўжаликлардан бирига айланди.

Бу муваффақиятнинг «сири» нимада деб ўйлайман ўзимча. Ер, сув ва иқлим шароити ўзгаргани йўқ-ку! Ҳа, халқимизнинг меҳнатга, техникага бўлган муносабати ўзгарди, ихлоси ортди. Улар меҳнатга коммунистик муносабатда бўляптилар. Моддий бойликлар, ноз-неъматлар яратишга муносиб ҳисса қўшишни ўзларининг муқаддас бурчлари деб биляптилар. Фан ютуқлари ва илғор тажрибага таяняптилар. Комплекс механизацияни кенг жорий этяптилар.

Раисликка сайланган йилимда машинада бир килограмм ҳам пахта терилмаган эди. Чунки у вақтда пахта териш машинасининг ўзи йўқ эди. Эндиликда эса намунали автотрактор паркига, малакали механизатор кадрларга эгамиз. Ишнинг оғири машиналар зиммасига юкланди. Ҳар йили юзлаб тонна «оқ олтин» машиналарда теріляпти. Қутли Иброҳимов, Қаландар Болтаев, Раззоқ Ражабов каби механик-ҳайдовчиларимиз мавсумда 80-100 тоннадан пахта тераётирлар. Яқин йилларда ҳосилнинг 75-80 процентини «зангори кема»ларда териш чораларини кўряпмиз.

Халқимизда «Меҳнатнинг таги роҳат» деган нақл бор. Манглай тери тўкиб меҳнат қилаётган колхозчиларимиз катта даромад оляптилар, оила аъзолари билан фаровон ҳаёт кечирмоқдалар. «Кўп маҳсулот етиштирдингми, кўп ҳақ ол, қандингни ур!». Масаланинг шу тарзда қўйилиши колхозчиларнинг активлиги, ташаббускорлигини оширишда муҳим омил бўлаётир.

Масалан, Сафо Матниёзов, Қаландар Рўзметов бошлиқ бригадаларнинг аъзолари бу йил гектаридан 40-41 центнердан «оқ олтин» етиштириб, меҳнатда жасорат кўрсатдилар. Колхоз бўйича энг кўп ҳақни шулар олади. Абдулла Ражабов, Мўмин Бобожонов бошлиқ бригадалар аъзоларининг даромади камроқ бўлди. Чунки бу бригадаларда ҳосилдорлик 36-39 центнерни ташкил этди. Шахсий манфаатдорлик принципига риоя қилиш меҳнат унумини, бинобарин, ҳосилдорликни оширишнинг муҳим шарти эканини тажрибада синаб кўриб, тўла ишонч ҳосил қилдик.

Яна бир мисол келтираман. Пахта йиғим-терими даврида теримчиларга терган пахтаси учун ҳар куни ҳақ тўлаб борилди. Ўз меҳнати мевасини кўргач, теримчиларда қизиқиш кучайди, улар бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўп ва тоза пахта теришга ҳаракат қилишди. Натижада йиғим-терим барвақт тугалланди, колхоз районда биринчилар қатори пахта тайёрлаш планини бажарди. Уғилжон Худойберганова, Ойсора Собирова, Зиёда Жуманиёзова, Туҳфа Бекчонова сингари теримчиларимиз 8-9 тоннадан «оқ олтин» териб, катта даромад олдилар.

Меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш овул системасидан посёлка системасига кўчиш соҳасида катта ишлар қилинаётир. Кейинги йилларда 538 хўжаликдан 300 таси янги уйларга кўчиб кирди. Қишлоғимиз планли равишда қайта қуриляпти. Ўнлаб жамоат бинолари қад кўтарди. Колхозчиларимиз ўз ижодий меҳнати мевасидан тўла баҳраманд бўлиб, пахтачилик, чорвачилик ва бошқа соҳаларни комплекс тараққий эттиришда янги марралар сари интилмоқдалар. 1965 йил мўл ҳосили учун тараддуд кучайтириб юборилди.

ОБЛАСТЬ СОВЕТЛАРИНИНГ ҚЎШМА СЕССИЯСИ

Кеча меҳнаткашлар депутатлари Тошкент саноат ва қишлоқ область Советларининг қўшма сессияси бўлиб ўтди. Сессияда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари область (саноат ва қишлоқ) Советларини бирлаштириш тўғрисида»ги 1964 йил 2 декабрь фармонига биноан Тошкент саноат ва қишлоқ область Советларини бирлаштириш масаласи муҳокама қилинди. Бу масала тўғрисида депутат М. А. Абдураззоқов ахборот берди.

Депутатлар Тошкент саноат ва қишлоқ область Советларининг бирлаштирилишини якдиллик билан маъқулладилар.

Сессияда Тошкент область Совети ижроия комитетининг раиси қилиб депутат Э. Т. Шайхов сайланди. Г. Г. Светленко область Совети ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари, Қ. А. Аҳмедов, А. И. Бродова ва И. Р. Раҳматов раис ўринбосарлари қилиб сайландилар. И. Р. Раҳматов область партия-давлат контроли комитетининг раиси қилиб тасдиқланди. Область Совети ижроия комитетининг секретари қилиб М. Эгамбердиев сайланди.

МАҲАЛЛИЙ ЎҒИТ — ДАЛАГА

Избоскан районидаги «Партия XX съезди» колхози аъзолари маҳаллий ўғит тайёрлашга 20 та отарава, 20 трактор тележкаси ва автомашиналарни сафарбар этдилар. Ҳар куни 120-140 тонна ўғит далага ташиб чиқарилиб, чуқурларда чиритилмоқда.

Н. ИСМОИЛОВ.

ШУДГОРЛАШ ТУГАЛЛАНДИ

ОРЖОНИКИДЗЕ, (Тошкент области), (ЎзТАГ). Калинин районидаги колхоз ва совхозларнинг механизаторлари далаларни шудгор қилишни Ўзбекистоннинг пойтахт областида биринчи бўлиб тугалладилар. Чигит, сабзавот-полиз экинлари ва картошка экиш учун 18.500 гектар ер ҳайдаб қўйилди. Далаларга 3 минг тоннадан зиёд минерал ўғит солинди, 20 минг тоннадан кўпроқ маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди.

Киров номли, «Ленинград», «Маданият», Охунбобоев номли колхозларнинг механизаторлари кузги шудгор қилиш планини муддатидан олдин бажарганликлари ҳақида ҳаммадан илгари рапорт бердилар. Ер ҳайдаш кечаси ва кундузи давом эттирилди. Механизаторларнинг деярли ҳаммаси топшириқни бажардилар.

ТАЖРИБА ВА ТАШАББУС

ЭЛЕКТРОНИКА— ИНЖЕНЕР ЁРДАМЧИСИ

Токарь станокни юргизиб юборди-ю, олдидаги чизмага энгашиб қараб қолди.

— Мана бу ерига тушунмадим. — деди у цех мастерига. Мастер эса ўз навбатида конструкторлик бюросига қўнғироқ қилди. Конструктор иш жойига келиб масалани ҳал эттунча станок бўш турди. Иш соати эса ўтиб бораверди. Аввал иш вақти деталга керакли материалнинг етишмаслиги ёки асбоб-мосламаларнинг бузуқлиги сабабли шу тариқа исроф бўларди.

Ҳисоблашлар шуни кўрсатадики, корхоналаримизнинг кўпчилигида бир смена давомида асбоб-ускуналарнинг бўш туриб қолиш муддати смена вақтининг 10-15 процентини ташкил этади.

Борди-ю, биз асбоб-ускуналар бўш қолиш муддатини лоақал ярмини қисқартиришга эришсак ҳам, станок паркида бир неча минг соат вақтни тежаган бўлур эдик. Республика корхоналар механика цехларида бундай катта резервга кам эътибор бериб келинмоқда. Завод цехларида станокларнинг бўш қолишига қарши камдан-кам тадбирлар амалга оширилмоқда.

Москвадаги «Энергоприбор» заводида махсус установка қўлланилмоқда. Бу установка иш ўрнидан маълумот берувчи ва станок ишини контроль қилувчи установкадир. «Энергоприбор» заводи механика цехларига кирсангиз, қизиқ ҳодисанинг шоҳиди бўласиз. Мана, ишчи станоги тўхтаб қолди. Шу заҳоти мастер ва диспетчер хоналарида сигнал чалинди, мастернинг «нима бўлди?» деган овозини ишчи эшитади. Ишчи станок олдидан қўзғолмасдан иш нега юришмаётганини тушунтиради. Ҳар бир иш жойида мастер билан гаплашиб туриш учун прибор ўрнатилган. Станок олдида думалоқ диск бор. Агар ишчи материал ёки асбоб етишмаслиги сабабли станокни тўхтатмоқчи бўлса, дискда станок тўхташ сабабини тушунтирувчи шифрни танлайди. Сўнгра мастер хонасида ёки асбоблар тарқатиш хонасида автоматик тарзда чироқ ёниб сигнал беради. Мастер ёки диспетчер ёнган чироққа қараб қайси ишчи ўрнида нима етишмаслигини билади ва дарҳол ёрдам кўрсатади. Станок бўш туриб қолмайди.

«Энергоприбор» заводида установканинг қўлланилиши станокларнинг иш унумдорлигини ўн беш процентга кўтаришга имкон берди. Ана шу установка Москвадаги «Станкоагрегат» заводида ишлаб чиқаришни бошқариш мақсадида ҳам қўлланилмоқда.

Ушбу установкадан автомобиль, электротехника, химия ва бошқа саноат тармоқларида ҳам фойдаланса бўлади. Бу установка жуда содда бўлиб, ишлаш принципи электроникага асосланган. Бу установкани иш жойларига ўрнатиш ҳам мураккаб эмас.

Ўзбекистон корхоналари ҳам Москва Халқ хўжалиги кенгашига қарашли корхоналардаги бу установкани ишлаб чиқаришга жорий қилса, станокларнинг сабабсиз тўхтаб туриши, иш унумдорлигининг камайишига барҳам берилади, деб ўйлаймиз.

Н. МЎМИНОВ,
инженер.

УЛУҒ ВАТАНИМИЗДА

● Иван Франко номидаги Львов университетининг нашриёти «Коммунизм учун кураш» деган тўплам нашр этди. Украин тарихчиларининг коллектив асари бўлган бу тўплам Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига бағишланади. Тўплам авторлари Улуғ Октябрнинг Ғарбий Украинадаги революцион ҳаракатнинг ривожланишига таъсирини ўз асарларида акс эттирдилар.

● ҚОЗОҒИСТОНДАГИ ХЎЖАЛИКЛАР ЭЛЛИК МИНГДАН КЎПРОҚ ТРАКТОР ҲОЗИР ИШЛАШ УЧУН ТАХТ ҚИЛИБ ҚЎЙИЛДИ.

● **Пермь областидаги олмос топувчилар етти йиллик топшириқни бажардилар**

● *Белоруссия мелиораторлари бу йил 171 минг гектар ерни яна экишга тайёрлаб, колхозлар ва совхозларга топширдилар. Келгуси йили республикада 174 минг гектар ботқоқ ерни захи кетказилиши, юз минг гектардан кўпроқ пичанзор ва яйлов ерларнинг ҳолати яхшиланиши лозим.*

● **Ленинграддаги биринчи «Электропульт» заводининг автомат пресслаш линияси ишга тушди. Бу линия бир соатда пластмассадан мураккаб формадаги деталлардан 600 тасини пресслаб беради.**

● Братск билан Усть-Илим ўртасидаги телефон линияси ишга тушди. Қалин тайга ўрмони ичида одатдагича симлардан телефон линияси қуришнинг иложи бўлмади. Шу сабабли, алоқачилар ўрта-ўртада кучлантирувчи пунктлар қуриб, радиореле станцияларидан фойдаланишга қарор қилдилар.

● Калинин области колхозлари ва совхозларининг паррандачилари ўз зиммаларига олинган социалистик мажбурият ошириб бажарилганлиги тўғрисида рапорт беришди: улар давлатга 74 миллион донага яқин тухум сотишди.

● Тожикистон астрофизиклари махсус фотография аппарати билан метеорларни бир секунднинг олтмиш мингдан бир қисми тезлигида суратга олдилар. Шу тариқа метеорлар учишининг физикаси ҳамда космик фазодаги метеорлар орбиталарининг хоссалари тўғрисида, Ер атмосферасининг метеорлар зонасидаги физик параметрлари тўғрисида жуда қимматли маълумотлар қўлга киритилди, метеорларнинг ёруғлигини белгилаш методикаси ишлаб чиқилди.

● *Тула қурол заводининг коллективи «Бирюса», «Ока-3» ва бошқа маркалардаги рўзғор холодильниклари учун компрессорларни кўплаб ишлаб чиқаришни ташкил этди. Бу компрессорлар Красноярск, Тамбов, Минск, Рига, Муром, Орск шаҳарларига юборилди.*

● **Овчиларнинг бригадалари буғу овлаш учун Смоленск областидаги ўрмонларга жўнаб кетишди. Буғунинг лаззатли гўштидан пиширилган овқатлар ошхоналар ва ресторанлар менюсида пайдо бўлиб қолди. Овчилар бир мавсумда етти юзга яқин буғу ва тўнғиз овлаб, савдо ташкилотларига топширмоқчилар.**

● Мордовия пойтахти Саранскда қурилган Радио уйи фойдаланишга топширилди. Унинг студиялари ва иш кабинетлари ўз мамлакатимизда чиқарилган, эшиттирадиган ва товушни ёзиб оладиган энг янги аппаратлар билан ускуналанди.

● Жанубий Тожикистон хўжаликлари ишлаб чиқариш шароитида ўстирилган апельсинларнинг биринчи ҳосилини териб олишди. Бу апельсинлар мевасининг катталиги билан Грузия апельсинларидан фарқ қилади. Тожикистоннинг ҳар бир апельсини 200-250 грамм келади. Ҳозир республика жанубидаги цитрусчилик хўжаликларининг ҳаммасида апельсин ўстириш билан кенг шуғулланилмоқда. (ТАСС).

В. И. ЛЕНИН АСАРЛАРИ ТЎЛА ТЎПЛАМИНИНГ 49-ТОМИ

В. И. Ленин асарлари тўла тўпламининг КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти тайёрлаб берган 49-томини Давлат сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарди.

В. И. Ленин асарлари тўла тўпламининг қирқ тўққизинчи томига биринчи жаҳон уруши бошланганидан то Улуғ Октябрь социалистик революциясига қадар (1914 йил август — 1917 йил октябрь) ёзилган мактублар ва телеграммалар киритилган. Ўша даврдаги ҳаммага маълум хатлар билан бир қаторда Лениннинг яна 163 та ҳужжати шу томда биринчи марта эълон қилинди. В. И. Лениннинг хатлари шу нашрнинг 26-34 томларига киритилган асарларига муҳим қўшимча бўлиб, биринчи жаҳон урушининг ғоят қийин шароитида В. И. Лениннинг большевистик партияга раҳбарлик қилишдаги фаолиятига доир жуда қимматбаҳо материални ўз ичига олади.

Шу томга киритилган хатларда В. И. Ленин урушга муносабат тўғрисида, сулҳ тўғрисида, революция тўғрисида, империализм даврида демократия учун кураш тўғрисида большевистик партиянинг тактикасини тушунтириб беради.

Бу хатлар В. И. Лениннинг халқаро пролетариатнинг йўлбошчиси бўлиб, империалистик урушга қарши, II Интернационалнинг ишчилар синфи ишига хиёнат қилган раҳбарларига қарши курашга бошчилик қилиб, интернационалистик сиёсатни изчиллик билан ва охиригача ўтказиб келганлигини яққол кўрсатади.

Россиядаги февраль буржуа-демократия революциясидан кейин В. И. Лениннинг 1917 йилда эмиграцияда ёзган ҳужжатлари бу томда алоҳида ўрин олган. Ўша даврдаги хатларда В. И. Ленин партиянинг буржуа муваққат ҳукуматига муносабати тўғрисидаги асосий фикрларни биринчи марта ифодалаб берди. Кейин бу фикрлар «Олисдан хатлар»да ва бошқа асарларда ривожлантирилди.

(ТАСС).

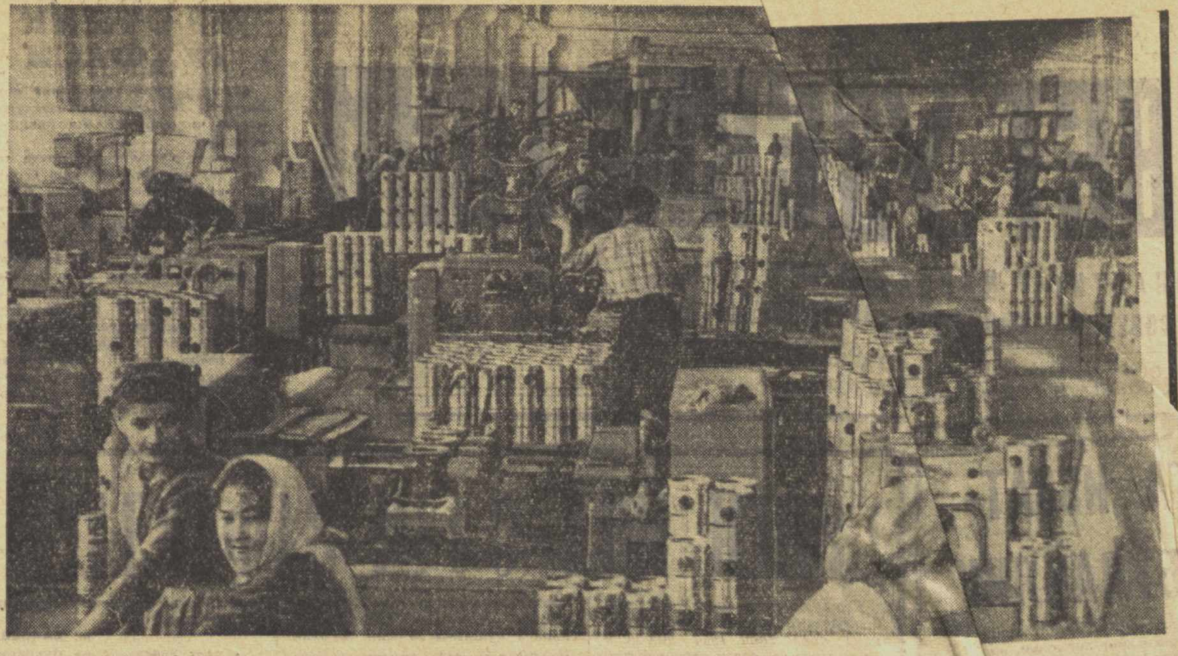

САМАРҚАНД. «Красний двигатель» заводида алюмин цилиндрлар ишлаб чиқариш цехи ишга туширилганига эндигина б... йил бўлмоқда. Лен[...] ҳозирдаёқ цех СССРнинг турли районларига трактор цилиндрларини мунтазам жўнаб турибди. Суратда: ана шу цехнинг кўриниши.

А. Тўраев фотоси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«ИСРОФГАРЧИЛИК»

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 1964 йил 8 декабрь сонида «Ташвишли сигнал» рубрикаси остида босилган мақолада «Каршистепстрой» учун келтирилган халқ хўжалик юклари ўз вақтида тушириб олинмаётгани, оқибатда темир йўлга кўплаб жарима тўланаётгани танқид қилинган эди. Шу муносабат билан «Каршистепстрой» материал-техника таъминот бошқармасидан қуйидаги жавоб олинди.

«Исрофгарчилик» сарлавҳали танқидий мақола бошқарма коллективи [...]сида муҳокама қилиниб, унда келти[...]лган фактлар тўғри деб топилди. Сентя[бр]ь ойида «Каршистепстрой» адресиг[а] келган вагонлардан бепарволик на[ти]жасида 10 тоннага яқин цемент туш[ир]илмаган. Бу камчиликка йўл қўйга[н] кишилар қаттиқ жазоланди, тўланг[а]н жарима айбдор кишилардан ундири[б] олинди.

ЮКСАК ТУРМУШ МАДАНИЯТИ УЧУН

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Меҳнаткашларнинг турмуш маданиятини юксалтириш ва турмушни коммунистик асосларда қайта қуриш нечоғли тезроқ амалга оширилса, муваффақиятлар ҳам шу қадар салмоқдор бўлади.

Областимиз партия ташкилотлари бу соҳада бир қанча тадбирларни амалга оширдилар. Ишлаб чиқаришда илгари қўлда бажариладиган кўп иш процесслари механизациялаштирилди, ишчи ва колхозчиларнинг меҳнат шароити яхшиланди. Турмуш маданиятини ошириш меҳнаткашларнинг уй-жой шароитини яхшилаш ва уларга маиший ва маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш билан бевосита боғлиқ. Кейинги қарийб олти йилда областимизда уй-жой қурилишига 7 миллион сўмдан кўп маблағ сарфланди. Бу даврда 47 минг квадрат метр, фақат шу йилнинг ўзида эса 7158 квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди. Урганч шаҳрида музика мактаби, кийимларни химиявий тозалаш фабрикаси, Шовотда мактаб-интернат, Хивада ўқув-ишлаб чиқариш комбинати, фильмлар базаси бинолари қуриб битказилди.

Қишлоқда ҳам уй-жой қурилиши кенг кўламда олиб борилмоқда. Фақат шу йилнинг ўзида колхозларнинг бўлинмас фондлари ҳисобига 4433 квадрат метр ҳажмда, якка тартибда эса 906 уй қурилди. Ҳазорасп районидаги Нариманов номли, Янгиариқ районидаги «Правда» ва Киров номли, Хива районидаги Фрунзе номли колхозларда бош план асосида обод қишлоқ посёлкалари барпо этишда ибратли ишлар қилинди. Меҳнаткашлар депутатлари область Советининг сессиясида хутор системасидан посёлка системасига ўтиш ҳақида махсус масала муҳокама этилиб, белгиланган тадбирларга мувофиқ, областнинг барча колхозларида қишлоқ посёлкалари қурилиши 1970 йилгача тугалланади.

Партия ташкилотлари аҳолининг энг зарур нарсаларга бўлган эҳтиёжини тўла-тўкис қондиришга катта эътибор бера бошладилар. Шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган пунктларни сув билан таъминлаш, электрлаштириш ва газлаштириш ишлари кучайтириб юборилди. Маиший хизмат кўрсатиш яхшиланди. Савдо ва умумий овқатланиш шохобчалари кенгайди. Кейинги йилларда янгидан 120 савдо ва умумий овқатланиш корхонаси қурилиб, ишга туширилди.

Кишиларда билим ва онглиликнинг ошиши, турмуш маданиятининг ўсиши уларнинг ижодий активлиги ва меҳнат унумдорлигининг ошишига самарали таъсир кўрсатмоқда. Бу жиҳатдан Урганчдаги В. И. Ленин номли тикувчилик фабрикаси коллективининг ибратли ишлари диққатга сазовордир. Фабрика ишчилари, инженер-техник ходимлари рационализаторлик ва ихтирочилик соҳасида актив қатнашиб, энг яхши иш методларини жорий қилмоқдалар. Бу ерда ҳар бир ишчи 2-3 ихтисосни эгаллаб олган, «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун» шиори бутун коллектив учун қонун бўлиб қолди.

Илғор тажрибаларни кенг ёйиш ва амалда жорий этиш мақсадида фабрикада коммунистик меҳнат мактаби ва коммунистик меҳнат зарбдорларининг кенгаши ишлаб турибди. Меҳнатни муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлиги масалаларига катта эътибор берилмоқда, бу эса иш вақтининг бекор сарфланишига хотима берди, маҳсулот сифатини яхшилашга самарали таъсир кўрсатди.

Фабрикадаги барча ходимлар ўқишнинг турли формаларига жалб қилинган. 43 киши кечки ишчи-ёшлар мактабида, 12 киши сиртқи олий ўқув юртлари ва техникумларда, 282 киши сиёсий маориф шохобчаларида, 50 киши халқ университетида ўқимоқда. Фабрика партия ташкилоти ишчиларнинг маданий дам олиши ҳақида доимо ғамхўрлик қиляпти. Коллектив бўлиб кинокартиналарни томоша қилиш, фильм ва спектаклларни муҳокама этиш мунтазам равишда уюштириб борилади. Оилавий кечалар, меҳнат ветеранларининг юбилейларини ўтказиш коллективнинг традициясига айланди. Бадиий ҳаваскорлик тўгараги ишлаб турибди, 75 киши спортнинг турли соҳаларида шуғулланади. Шу туфайли коммунистик меҳнат корхонаси номи учун курашаётган бу фабрика квартал ва йиллик планларини, социалистик мажбуриятларини муттасил ошириб бажармоқда.

Янгиариқ районидаги Аваз Утар номли колхозда ҳам колхозчиларни коммунистик руҳда тарбиялаш, кишиларга маданий-маиший шароит яратиш ишлари яхши йўлга қўйилган. Партия ташкилотининг ва колхозчиларнинг умумий йиғилишларида тарбиявий ишларнинг қўйилиши, мактаб, болалар боғча ва яслилари, қуйи матбуот, кино хизмати кўрсатишни яхшилашга доир масалалар тез-тез муҳокама қилиб борилади. Тарбиявий ишларда радио, матбуот, деворий газеталар, жанговар варақалардан самарали фойдаланилмоқда. Кутубхона, болалар боғчаларининг иши намунали ташкил этилган. Колхозда клуб, ҳаммом ишлаб турибди, шунингдек, колхозчилар учун янги типдаги уй-жойлар қурилиши авж олдириб юборилди. Бу тадбирлар кишиларни янги-янги меҳнат зафарлари сари руҳлантирмоқда. Илгари қолоқ ҳисобланган бу хўжалик натижада илғорлар қаторига чиқиб олди. Колхоз ишлаб чиқаришининг пешқадами, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш намунасини кўрсатаётган ажойиб пахтакор Искандар Юсупов шу ерда ишлайди. У бошқараётган бригада бу йил ҳар гектар майдондан 58 центнердан ҳосил кўтарди.

Утмишнинг кишилар онгидаги ярамас қолдиқларига қарши кураш ва меҳнаткашлар турмушига янги урф-одатлар ва традицияларни киритиш масаласи партия ташкилотларининг ҳамиша диққат марказида туради. Фақат шу йилнинг ўтган даври ичида аҳоли ўртасида илмий-атеистик темаларда икки мингга яқин лекция ўқилди. Урганч ва Хива шаҳарларидаги маҳаллаларда лекторийлар ишлаб турибди, савол-жавоб кечалари ўтказилмоқда. Атеистик пропагандани янада кучайтириш мақсадида Хива шаҳридаги учта махсус ўрта ўқув юрти ҳузурида атеистлар курси очилди. Уларда ҳозиргача 75 атеист-пропагандист тайёрланди.

Китоб, газета ва журналлар ҳар бир хоразмликнинг доимий йўлдоши бўлиб қолди. Бу ерда ҳар икки кишининг биттаси газета ва журналларга обуна бўлган. Китоб савдоси ходимлари аҳолига китоб сотишни яхшиламоқдалар. Шу йилнинг ўн ойи ичида китоб сотиш плани 102 процент бажарилди. Областда радиосиз хонадон йўқ, телевизор кишилар турмушида кенг тарқалмоқда.

Янги, социалистик муносабатлар, урф-одатлар турмушимизга тобора кўпроқ сингиб бормоқда. Партия ташкилотлари ҳаётимизда куртак отаётган янги, социалистик урф-одатларга сезгирлик билан қарашлари ва уни қўллаб-қувватлаб, кенг қулоч ёйишига ҳар томонлама ёрдам беришлари зарур. Ҳар бир киши фарзанд кўрганида, ҳеч бўлмаганда, иккита дарахт ўтқазиши, шундай қилиб, «янги туғилганлар боғи» ташкил этиш, худди шунингдек «уйланганлар хиёбони» барпо қилиш жуда яхши одатлардир.

Турмуш маданияти ҳақида сўз борганда тўйлар тўғрисида гапирмасдан ўтиб бўлмайди. Яқин икки-уч йил илгари бу масалага унча эътибор берилмасди. Натижада кўп ҳолларда катта исрофгарчиликка йўл қўйилиб, тўйлар асосан саёқ созандаларнинг текин даромад манбаи бўлиб келган эди. Область партия ташкилоти тўйларни янгича ўтказиш масаласига жиддий эътибор бера бошлади. Илгариги исрофгарчиликлар камайтирилди, «танга сози» каби ярамас одатга чек қўйилди, бунинг ўрнига тўй қилаётган кишига корхона коллективи ёки колхоз правлениеси ва партия ташкилоти номидан совға топшириш одат тусига киритилмоқда.

Турмуш маданиятини юксалтириш соҳасида олиб бораётган ишимизда ҳали камчиликлар кўп. Область партия, совет ва жамоат ташкилотлари бу нуқсонларни тугатиш тадбирларини кўрмоқдалар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII пленуми қарорларининг жойларда қандай бажарилаётганини текшириш учун шаҳар ва районлар ўзаро текшириш олиб бормоқдалар. Масалан, шу кунларда Хива шаҳри вакиллари Урганч шаҳрини, Хива районини Шовот районини, Янгиариқ районини Гурлан ва Ҳазорасп районларини текширишмоқда. Узаро текшириш комиссиялари аниқланган камчиликларни дарҳол тугатишда партия ташкилотларига конкрет ёрдам кўрсатмоқдалар.

Халқ бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилиш Коммунистик партия фаолиятининг олий қонунидир. Область партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари меҳнаткашларнинг турмуш маданиятини юксалтириш ва шу асосда хўжалик ва маданий қурилишда янги муваффақиятларга эришишни таъминлайдилар.

Р. ЖУМАНИЁЗОВ,

Ўзбекистон КП Хоразм область комитетининг секретари.

КЛУБЛАР ҚУЛФ

ТУРМУШ МАДАНИЯТИ УЧУН!

Ҳашаматли бино олисданоқ кўринади. Колхоз идораси шу ёқда дейишди. Йўлнинг икки томони дала. Ҳалигача олинмаган ғўзапоя ернинг ҳуснини бузаётгандек ғалати кўринаркан. Колхоз идорасига кирдик. Электр чироқларининг бир-иккитаси хира ёниб турибди. Кечқурун ҳамма шу ерда бўлса керак, деб ўйловдик. Янглишган эканмиз. Колхоз раисининг хонасининг иситиш тараддудини кўраётган қария — қоровул экан. Ҳеч ким йўқлигини айтди.

Раис, партия ташкилотининг секретари қаерда бўлишларини сизга айтиб кетишса бўлмайдими?

— Катталар бизга айтармиди...

Хайрият клуб мудирасини топдик. У клубни очиб кўрсатди. Икки юз киши сиғадиган зал. Стуллар тартиб билан қўйилган. Саҳна. Бахмал ёпилган стол. Деворларга илиб қўйилган нодир суратлар санъат музейини эслатади. Бу ерга кирган киши суратларга қараб завқланиши турган гап. Афсуски, клубнинг «умри» бекор ўтяпти. Саҳнани чанг босган. Қани энди ана шу минбарга яхши лекторлар, қишлоқ зиёлилари тез-тез кўтарилиб, ранг-баранг мавзуларда лекция ўқишса, суҳбат ўтказишса. Ана шу саҳнага қишлоқдаги ҳаваскор ёшлар тез-тез чиқиб, рақсга тушишса, қўшиқ айтишса...

— Колхозимизда ҳаваскорлар бор-у, лекин ҳали музика асбоблари сотиб олганимиз йўқ, — деди клуб мудираси.

— Бўлмаса бу ерда нима қилинади?

— Гоҳ-гоҳ мажлис ўтказилади.

Биз Ҳалима Абдуллаевадан кутубхона борми, деб сўрадик. Бор экан. Кутубхона мудираси ҳам ўртоқ Абдуллаеванинг ўзи экан.

Иккинчи бир хонага кирдик. Бир қопда картошка, бир ерда қўйнинг нимталанган гўшти. Столда нон ушоқлари. Бир нечта чинни коса, қошиқ.

Уч мингдан ортиқ китоби бор. Кутубхонада аҳвол шундай. Радист Юсуф Очилдиев, агроном Алла Аширалиев, бухгалтер Амина Холмурзина энг актив китобхонлардан экан. Колхозда 152 киши кутубхонадан мунтазам китоб олиб турар экан. Биз колхоз раиси Абулфайз Тўраев, бошланғич партия ташкилотининг секретари Султон Олтиев ўртоқларнинг қандай китобларни ўқиши билан қизиққан эдик, афсуски, уларнинг картотекаларини топа олмадик. Эҳтимол, улар уйларида китоб ўқишар, жуда кўп ўқишар. Лекин ўқишнинг ўзи камлик қилади. Колхоз клубидан, кутубхонасидан хабар ҳам олиш керак. Нега клуб қулфлоғлиқ?! Нега кутубхона ҳам, клуб ҳам музхонага ўхшайди, нега бадиий ҳаваскорлар ўз клубларининг саҳнасига чиқа олмаяптилар? Биз раис билан партия ташкилотининг секретарига шу саволларни бериб, жавоб олмоқчи эдик. Бахтга қарши уларни учрата олмадик.

Ҳалима Абдуллаева кутубхоначи, клуб мудири бўлиш учун қай даража тайёрланган экан деб, бир қанча саволлар бердик. Яқинда КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилинган бу қиз ўрта мактабни битиргач, бухгалтерлар тайёрлайдиган олти ойлик курсда ўқиган. Идорада икки ой ҳисобот ходими бўлиб ишлагач, сўнг кутубхонага ўтказишган. Ҳалима кутуб[хо]на ишидан хабари йўқлигини [оч]иқ айтяпти. У шу касбни билмаганидан ҳижолат тортиб, область кутубхонасига бориб, ёрдам [сў]раган. Тажрибали кутубхоначи [Ва]рвара Алексеевна Данилова колхозга келиб, ёш ходимга иш ўргатиб кетган. Лекин ўртоқ Абдуллаева ҳеч бўлмаса кутубхоначиларнинг семинарида бўлишни истайди. Биз колхоз раҳбарларини топол[май] турганимизда правление сек[рета]ри коммунист Пайғом Давла[тов] келиб қолди. Кутубхона нега [ишла]тилмаётганининг сабабини сў[радик]:

— Буни катталар билади. —

[Ш]у орада Термиз район Совети [ижро]ия комитетининг раиси Ҳамид [Мур]одович Болтаев ҳам келиб [қол]ди. У боя биз тасвирлаган ку[тубх]онага кириб, у ёқдан бу ёққа [...]н-да, чанг босиб ётган қандай[дир] бир альбомни бамайлихотир [вара]қлай бошлади.

[Б]из унга дедик:

— Гарчанд райижроком кутуб[хона] масаласи билан шуғулланма[са ҳ]ам, айтингчи, нега бу ерда печ[ка]ўт ёқилмайди?

[Ў]ртоқ Болтаев киноямизни ту[шун]ади, шекилли, жавоб берди:

— Ростини айтиш керак: район [ми]қёсидаги ҳамма клуб, кутуб[хона]ларда аҳвол шундай...

[Ва]ҳоланки Термиз район партия [коми]тетининг секретарлари Ҳасан Х[...]қулов, Пётр Иванович Заха[ров], Равза Қиличова ўртоқлар, [шуни]нгдек Ҳамид Муродович Болта[ев] қулфлоғлиқ клубларни кўр[иб ҳам] жиддий ташвишга тушишма[са]...

[Ва]ҳоланки шу райондаги Жданов [номли] колхоз раиси Тўраев, бош[ланғич] партия ташкилотининг сек[рета]ри Олтиев ўртоқлар ҳар бир [...] китоб — киши қалбидаги [...] эканлигини билишмаса?! Би[з] бу ўртоқларнинг иккови ҳам олимаълумотли ходимлар деб айтдилик. Эндиликда катта хўжаликнинг иши ривож топиши учун раҳ[ба]рларнинг ўзи маълумотли бўлишина кифоя қилмайди. Фан, техника, маданият кундан-кунга ўсаётган замонамизда ҳар бир колхоз[чи], ҳар бир деҳқон, ҳар бир чорвадор ҳам ўқимишли, билимдон бўлиши керак.

Жданов номли колхоз шундай қулай келган йилда ҳам пахта тайёрлаш йиллик планини бажаролгани йўқ. Колхоз, район раҳбарлари энди бунинг сабабини ахтармоқдалар. Агар колхоз партия ташкилотининг секретари, колхоз раисининг ўзи йил—ўн икки ой мобайнида одамларга маънавий озуқа бериш ҳақида ҳам ғамхўрлик қилиб, клуб, кутубхонага эътибор бериш партиявий ишнинг ажралмас қисми эканлигини тўла ҳис этганларида, коммунистлар, колхозчилар қандай китобларни ўқияптилар экан, деб бу масала билан ҳам яхши қизиққанларида, турган гапки, хўжалик йилининг якунлари бугунгидан анча яхшироқ бўларди.

Клуб, кутубхона — маданият ўчоқлари, коммунистик тарбия мактаблари. Меҳнаткашларга маънавий озуқа берадиган бу билим ўчоқларининг чироқлари Термиз районидаги айрим ерларда хира ёняпти, айрим жойларда бу чироқлар буткул ўчириб қўйилган. Бу билан сира келишиб бўлмайди. Қулфлар олиб ташланиши, клуб, кутубхоналарнинг эшиклари кенг очилиши, ҳар бир клуб, кутубхонада чироқлар порлаб туриши керак.

Ҳ. НУРИДДИНОВ,
А. ХАЛИЛОВ,

«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ТАРАДДУД

Қўйлиқ механика-ремонт заводи коллективи йил бошидан уён 2 миллион 173 минг сўмлик иш бажариб, йиллик планни ортиғибилан адо этди. Янги ишга туширилган гидропресс цехи азаматлари коллективнинг бу муваффақиятига муносиб ҳисса қўшдилар. Гар ўн бир ойдаёқ йиллик план миқдорида маҳсулот тайёрлашга эришдилар. Декабрь ойининг ўзидагина келгуси йил ҳисобига 40 тонли ана шундай пресслардан 45 таси ишлаб чиқарилди.

Корхона ишчилари ва инженер-техник ходимлари янги йилни п...га қўшимча 138 минг сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқаш билан нишонлаш тараддудини кўрмоқда.

А. МИРЗААҲМЕДОВ,
И. РУСТАМОВ

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

КОММУНИСТ МУЛОҲАЗАСИ

Хоразм область газетаси—«Хоразм ҳақиқати» ўз саҳифасида «Коммунист мулоҳазаси» деган янги рубрика очди. Шу рубрика остида Урганчдаги 1-қурилиш бошқармасининг бригадири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор, коммунист Тўра Матёқубовнинг «Қурилиш ва партия ташкилоти» сарлавҳали мақоласини берди.

Коммунист Матёқубовнинг мулоҳазалари қурилиш ташкилотларидаги кўпгина коммунистларни ҳаяжонга солди. Шу сабабдан ҳам унинг мақоласи босилгандан кейин орадан бир ҳафта ўтмаёқ редакцияга машҳур курувчининг фикрларини қувватловчи материаллар кела бошлади. «Хоразм ҳақиқати» газета редакцияси уларни «Коммунист мулоҳазаси» рубрикаси остида босиб чиқармоқда. Чунончи, газетанинг сўнгги сонларидан бирида областдаги механизациялашган кўчма колонна комплекс бригадасининг раҳбари, КПСС аъзоси Отахон Ёқубов ҳамкасби Матёқубов хатига ёзган жавобини «Қурилишдаги резервлар ишга!» сарлавҳаси остида босиб чиқарган. Мазкур мақолада қурилиш сифатини янада яхшилаш, қурилишда техникадан самарали фойдаланиш ва бунда коммунистларнинг масъулиятини оширишга доир қимматли мулоҳазалар баён этилган.

«Хоразм ҳақиқати» газета редакцияси жуда яхши ташаббус бошлабди. Ўйлаймизки, «Коммунист мулоҳазаси» рубрикаси газета саҳифаларидан доимий ўрин олади.

ТЕЖОҒЛИҚ ИШ—БЕЖОҒЛИҚ

ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИНИ ТЕЖАНГ

Республикамизнинг энергетика қудрати тобора юксалиб боряпти. 1959—1963 йилларда энергия ҳосил қилиш бир ярим баравар ортди. Янги қувватларни ишга солиш учун муҳим ташкилий ва техникавий тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида бу йил халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини энергия билан тўла таъминлаш имконияти вужудга келди. Келгуси йил бошиданоқ дам олиш кунларининг турли областларда ва шаҳарларда ҳар хил бўлишига ҳожат қолмайди.

Қишлоқ хўжалигининг электроэнергияга бўлган эҳтиёжи бу йил 1963 йилдагига қараганда 16 процент кўпайди. Коммунал-маиший эҳтиёжлар учун сарфланадиган энергия эса 17 процент ортиқроқ талаб қилинмоқда. Уй-жой ва коммунал қурилиш ҳажмининг кенгайганлиги ана шуни тақозо этмоқда. Янги корхоналарнинг фойдаланишга топширилиши, мавжудларнинг кенгайтирилиши, маҳсулот ишлаб чиқаришнинг кўпайтирилиши натижасида ёқилғи ва газ саноатида энергияга бўлган эҳтиёжни 32,5 процент ва рангли металлургияда 23 процент кўпроқ сарфлаш заруриятн туғилди.

Халқ хўжалигининг турли соҳалари тез суръатлар билан юксалаётганлиги ва энергияга бўлган эҳтиёжнинг кўпаяётганлиги электр энергиясидан тежаб-тергаб оқилона фойдаланишни талаб қилади. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг халқ хўжалигида электр энергиясидан фойдаланишдаги камчиликларни йўқотиш тўғрисида 1959 йилда чиқарган қарорини бажара борган республика корхоналари яхши натижаларга эришдилар.

Кейинги 4 йилу 10 ой ичида 650 миллион киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинди. Бу эса Ўрта Осиёдаги кон-металлургия саноати корхоналарининг бир неча ой ишлашига етарли. Ягона иссиқлик энергетика системасидан фойдаланувчилар шу давр ичида 93 минг тонна шартли ёқилғини иқтисод қилишга тенг даражада энергия тежашга муваффақ бўлдилар.

Бундан 3-4 йил аввал Бухоро, Сурхондарё, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССР корхоналарида энергиядан фойдаланиш назорат қилинмас эди. Ҳозирги вақтда бу областларда энергиядан тежабтергаб фойдаланишга қаратилган муҳим тадбирлар амалга оширилди, электр установкалари такомиллаштирилди. Кейинги икки йилнинг ўзида 160 дан ортиқ корхона электр энергиясидан белгиланган норма бўйича фойдаланувчи корхоналар сафига қўшилди. Энергиядан тўғри фойдаланиш мусобақасида Чирчиқ электрохимия комбинати, Олтинтопган қўрғошин-рух комбинати, Фарғона нефтни қайта ишлаш, Тошкент кабель заводлари яхши натижаларга эришдилар. Бу коллективларнинг ҳар бири шу йилнинг ўтган даври мобайнида 1,4-25 миллион киловатт-соатдан электр энергияси тежашга муваффақ бўлдилар.

Шу билан бирга республикада электр энергиясидан яхши фойдаланмаётган, уни ортиқча сарфлаб юбораётган корхоналар ҳам йўқ эмас. Оҳангарон цемент-шифер комбинатида электрофильтрлар иши бир меъёрда йўлга қўйилганда 2 миллион киловатт-соатга яқин энергия тежаб қолинган бўлур эди. Тошкентдаги асбобсозлик заводида ҳам печларнинг тўла қувват билан ишламаслигига йўл қўйилмоқда. Натижада йилига ярим миллион киловатт-соат электр энергияси ноўрин ишлатиб юборилмоқда. Шу йилнинг ўтган 10 ойида республикадаги 71 корхона 11,7 миллион киловатт-соат электр энергиясини ортиқча сарфлаб юборди. Бу эса 12 минг тоннага яқин Оҳангарон кўмири исроф қилинди демакдир.

Бекобод цемент комбинати 2,3 миллион киловатт-соат энергияни ортиқ ишлатган. Бу корхона Қурилиш материаллари саноати бошқармасига қарайди. Афсуски, бу бошқармага қарашли корхоналарда электр энергиясидан тўғри фойдаланишга эътибор берилмаяпти. Бошқарма корхоналари шу йилнинг ўтган ойлари ичида 4,8 миллион киловатт-соат энергияни белгиланганига қараганда ортиқча сарфлаб юбордилар ёки исроф қилдилар. Бунинг асосий сабабларидан бири мавжуд ускуналардан ва ишлаб чиқариш агрегатларидан бир меъёрда фойдаланилмаётганлигидир. Худди шундай корхоналар қаторига 5, 7, 19-ғишт заводлари бошқармаларини ҳам киритиш мумкин. Бу заводларда нормада белгиланганидан кўп энергия ишлатиб юборилаётганлиги оқибатида ғишт брак бўляпти.

Шунингдек, технология ускуналарининг носозлиги, электр шохобчаларининг ҳолати ёмонлиги натижасида ҳам кўп энергия нобуд бўлмоқда.

Қувасой цемент комбинати, Жанубий Оламушук нефть кони, Қўқон пайпоқ тўқув-ип йигирув комбинати сингари корхоналарда ҳам энергиядан нотўғри фойдаланилмоқда. Андижон уйсозлик комбинати, Далварзин, Чимбой пахта тозалаш заводлари, Тошкентдаги газ аппаратлари заводи каби бир қатор корхоналар энергияни исроф қиладиган манбаларни тугатиш тўғрисида ҳеч ўйлаб кўрмаётирлар. Республиканинг шаҳар ва район марказларида ўтказилган рейдларда кўчалар, парклар, витриналар, магазинларни ёритишда энергиядан хўжасизларча фойдаланиш фактларидан 700 таси аниқланди. Самарқанддаги 67, 49, 128-автобазаларда кундуз кунлари ҳам электр лампочкалари ёқиб қўйилганлигига чидаб бўладими? Бундай аҳволни республикамизнинг бошқа шаҳарларида ҳам учратиш мумкин.

СССР Министрлар Совети электр энергиясини тежаб-тергаб сарфлаш масаласига қаратилган қарор қабул қилди. Унда электр ва иссиқлик энергиясидан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш саноатнинг барча тармоқларида, қурилишда, транспортда, қишлоқ хўжалигида, коммунал хўжалик корхоналарида, кўчаларни ёритиш, уй-жой ҳамда маъмурий биноларни ёритишда энергиядан ўринли фойдаланишга даъват этилади. Қарорда таъкидланишича, 1965 йил январидан бошлаб энергиян[и] кўрсатилган мўлжалдан орт[иқ]ча сарфлаб юборилганлиги у[чун] энергосистема ҳар килова[тт]-соатига беш баравар ор[тиқ] ҳажмда ҳақ олади. Энергия[ни] исроф қилганлиги учун ун[да] хўжасизларча фойдалан[ган] шахслардан 50 сўмгача миқд[ор]да жарима ундириб олинади.

Барча корхоналар ва хўж[а]лик раҳбарларидан СССР М[и]нистрлар Советининг ана ш[у] қарорини бажариш юзасид[а] конкрет тадбирларни ишлаб ч[и]қиш ва жорий этиш талаб эт[и]лади. Электр энергиясидан фо[й]даланишнинг техникавий жиҳа[т]дан асосланган нормаларин[и] ишлаб чиқиш ва уларда тежам[ка]рликка эътиборни кучайти[]риш алоҳида диққатга сазовор[]дир.

«Тежоғлиқ иш —бежоғлиқ» деган халқ мақоли бор. Жуда ўйлаб айтилган хулоса бу. Исрофгарчиликка қарши халқимиз қадимдан курашиб келган. Электр энергиясидан тўғри фойдаланиш халқ хўжалигимизнинг энг муҳим масалаларидан бири ҳисобланади. «Қанча-қанча маблағ ва меҳнат сарфлаб электростанцияларда ҳамда иссиқлик станцияларида ҳосил қилинаётган энергиянинг қадрига етайлик. Ундан ўринли ва тежамли фойдаланайлик. Тома-тома кўл бўлур деганларидек, киловатт-соатлар йиғилиб миллион ва миллиард киловатт-соатларни ҳосил қилади. Ҳар бир киловатт-соат электр энергияси эса халқ хўжалигимизни янада юксалтиришга ҳисса бўлиб қўшилади.

А. БИКОВ,

Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министрининг ўринбосари.

МЕҲНАТ ҚУВОНЧИ

Самарқанд темир йўл станциясидаги барча темир йўл корхоналари йиллиқ планни муддатидан илгари бажариб қўйдилар. Тепловозчилар планга қўшимча минглаб тонна халқ хўжалиги юкларини ташидилар. Вагон депосининг коллективи ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича етти йилликнинг олтинчи йилига белгиланган топшириқни 112,7 процент бажарди.

Депонинг илғор слесарларидан А. Гурьянц, В. Димашин, С. Жабборов сингари ишчилари темир йўл составларини тезлик билан кўрикдан ўтказмоқдалар. Улар ҳар бир составни 40 минут ўрнига 20 минутдаёқ нуқсонларини бартараф қилиб жўнатаётирлар. Касбдошларимнинг муваффақиятлари мени қувонтирганидан ушбу сатрларни ёздим.

А. ОЧИЛОВ,
темир йўлчи.

27 ДЕКАБРЬ, 1964 ЙИЛ
№ 299 (12.953).

Адабиёт ва санъат

УЙҒУН

РАЗЛИВДАГИ ЧАЙЛА

Разливда бир оддий чайла бор,
Унда Ленин яшаган бир вақт.
Унда Ленин ишлаган, ёзган
Халқлар учун бахш этай деб бахт.

Қулаб кетди шоҳлар саройи,
Аммо чайла турибди ҳамон.
Мустаҳкамдир тош қалъалардан,
Нурамайди ўтса ҳам замон.

Муқаддас жой энди бу чайла,
Азал — абад турар, бузилмас.
Зиёратга келур насллар,
Ёнидан ҳеч одам узилмас.

Биз бу оддий чайлани ҳеч вақт
Алмашмаймиз шоҳлар қасрига.
У ёдгор бўлиб қолади
Шонли коммунизм асрига.

ТОНГ ОТАРДА

Ҳусниддин ШАРИПОВ

ДОСТОНДАН ПАРЧА

Чўл жуда кенг эди, жуда кенг
эди,
Тикилсанг — кўзларинг тиниб
кетарди.
Гўёки. уфққа урилиб чети,
Шафақдан чўғланиб ёниб кетарди.

Тонгнинг шамоли ҳам гўдакдай
шошқин,
Кунчиқар томонга толпинар
тинмай.
Шабнам-ла ҳўллашиб жингалак
сочин,
Бурганлар чайқалар ҳамон
артинмай.

Бу ерда бўлмайди ўт-ўлан новча,—
Уткинчи булутдан сув ичар фақат
Ва лекин тўлғаниб кучи борича,
Тиззангни кўмиш-чун қилар
ҳаракат.

Икки одам борар чўлнинг бағрида,
Гўё денгиз узра кезишар яёв.
Ернинг энг четидан қуёш боқди-да,
Уларнинг йўлига ёйворди ялов.

Чўлнинг чирсиллаган қақра ҳавоси
Олим димоғини тўлдирган эди.
Ҳаётнинг шунчалар жилва-зиёсин
Ҳали у сезмасдан ўлтирганмиди!?

Қаранг, нозик қуврай гуллаб
кумушдай,
Кимгадир тутмоқда соябонини.

Қаранг, чипор қўнғиз, ёр кутган
қушдай,
Тарк этмас «муҳаббат хиёбони»ни.

Гўё тирик эди азим биёбон,
Тилга кирган эди гўё ҳар япроқ.
Хуш бўй таратарди,
минг йилдан буён—
Миллиардлаб гулларни шимган
бўз тупроқ.

Ильичга кўз ташлар завқ ила олим,
Елдай енгил сезиб бирдан
ўзини.
Лекин, бўлиш учун доҳий хаёлин,
Негадир ҳайиқди,
ютди сўзини.

«Ҳайиқиш» деганим жоизмас унча,
Ҳаё ва ҳаяжон уни этди лол:
Ахир, Ильич ишлаб қўли толгунча,
Ҳозир кабинетдан чиққан, эҳтимол.

У жаҳон тақдирин балки қилар
ҳал,
Фикрига муштоқ-ку қанча қул,
сағир..
Бир онлик сайрига берилса ҳалал,
Одамгарчиликдан бўлмайди ахир!

Йўқ! Узга ўйларга банд эди доҳий,
Зарра малоли ҳам сезилмас эди.

Минутлар ўтарди.
Ильич нигоҳи
Шимол осмонидан узилмас эди.
Революциянинг жўшқин штаби—
Нева соҳилида юксалган шаҳар,
Қитъалар уммонга туташган каби,
Шу гардсиз уфққа келиб туташар.

Шу шаҳар осмонин,
мисоли қилич,
«Аврора» залплари бир вақт
тилганди.
Қирқ етти ёшида шу ердан Ильич
Совет давлатини эълон қилганди.

Яна ҳам яқинроқ югурар хаёл—
Москва... Кремль.., Ёқут юлдузлар...
Саф чеккан арчалар тебраниб хиёл,
Навқирон тарихдан ҳикоя сўзлар:

Олов саратонми, қаҳратон
қишми,—
Мамлакат қолганда хавфу хатарда,
Гвардиячилар тинглаб Ильични,
Шу ердан жўнарди оғир сафарга.

«Қишлик сарой синди» дейилди,
лекин
Синфлар кураши бўлмади тамом.
Забт этиб дўст қалбин, душман
қалъасин,
Революциямиз этарди давом.

Хаёл яна тушар Шарқ томон йўлга:
Ешарган қўриқлар товлана бошлар.
Жилмаяр,
тупроқни бурқаб яшилга,
Узлари жовдардай қорайган ёшлар.

Қорайган бўлса-да аччиқ елларда,
Қондай покизадир ёшликнинг
юзи,—
Қизил гвардия ўтган йўлларга
Уланмасми, ахир, уларнинг изи!

Ана шу кенгликлар, масофаларни
Енгиб ўта олган бардошли одам
Давом эттириш-чун эзгу сафарни,
Космодром қўйнига қўяди қадам.

Икки одам турар чўлнинг кўксида,
Пойида алафлар денгизи оқар.
Ильич яширолмас завқини сира,
Олим қўлин тутиб,
ҳайрат-ла боқар.

Ана у космодром!
Чўл кўксин ёриб,
Гўё ўзга олам юз очар бехос.
Унинг салобатин қилмоққа таъриф.
Ожиздир эскича ташбиҳу қиёс.

Радистлар антенна найзаси билан
Бургутни парвозда тутиши мумкин.
Оддий устахона деразасидан
Қуёш ҳеч эгилмай ўтиши мумкин.

Шамдай адил қадли ракеталарнинг
Учида илиниб турибди осмон.
Улкан ҳавозалар қучар уларни,
Ерга пайвандланган қафасларсимон.

Инсон идрокининг олий мевасин
Сақлаш мумкин эмас лекин
қафасда.
Пўлат панжаралар,
ҳоксор ва ҳазин,
Тўқилган ковушдай қолади пастда.

Бу ерда шиддатли чақмоғу қуюн
Ҳукмин ўтказолмас,
марҳамат тилар.
Бу ерда дунёга келган ҳар буюм,
Содда бўлса ҳамки,
кўкка интилар.

ЯНГИ ЎЛАНЛАР

ЙИГИТ:

Учар қушнинг уяси гулистонда,
Гул навдаси тирнамасин гул кесганда,
Бўй етибсан, Аноргулим, ажабтовур,
Сезилмайди: бир колхозда тенг ўсганда.

Яйловингни Мирзачўлдан нари, дейди,
Учовингни билмаганлар пари, дейди,
Бахмал тоғдан ўлан бор деб келган эдик,
Қиз ўлани йигитларга дори, дейди.

ҚИЗ:

Утли, сувли яйловимнинг йўли олис,
Улан бўлса айтишайлик бизлар холис,
Ойтўлғоннинг ўланидан эшитиб кет,
Узи билан кўнглингдагин пишитиб кет.

ЙИГИТ:

Улан айтай, атлас кийган қалам қошга,
Сўз ўтарми ўлан айтсанг бағри тошга.
Айтавергин қўшиғингни Қизаройгул,
Олиб қочиб кетмайман-ку тоғу тошга.

ҚИЗ:

Улан қайдан чиқади сўз бўлмаса,
Ким етаклаб юради кўз бўлмаса,
Айтган билан ўланингни, Ойтўлғоним,
Қизирмиди тўй-ўланинг қиз бўлмаса.

«Чаноқ» совхозининг ишчиси О. Эрбўтаевадан Музайяна АЛАВИЯ ёзиб олган.

Султон АКБАРИЙ

ЮРАК ТОМЧИЛАГАНДА

ЮРАК

Уч,
учавер,
дилим,
босқичли
Ракетадай чарчамай.
Сен бир парча гўштмас,
ҳаёт очқичи;
Сени тонгда қўшиқ қилиб
арчаман.

ҚОНГА КИРИШ ОСОНМАС

Шеър ёзиш
атомни
Парчалашдай мураккаб.
Ахир, кириш осонми
Онгга,
қонга,
юракка.

ИПАК ЎРАЙМАН

Юртим,
ўтли сеҳрингдан,
меҳрингдан
Ҳар кун ипак ўрайман.
Розимисан
чўлдай ёнган шеъримдан,
Қалбим ўтидан
деб сўрайман.

БАХТИМ — ЯХШИЛИКДА

Бахтим,
сени кўрдим фақат яхшида:
Боғбонда,
чўпонда,
бахшида,
Инсоннинг
ердаги нақшида.
Инсонсиз —
яхшиликсиз
қақшайман.

АБАДИЙЛИК

Узи эккан чинорча
яшолмас одам,
Умри
чақмоқ чақишидай қисқа.
Аммо
яхшилиги билан сингиб кетар
Абадийлик бўлиб
севгига,
ҳисга.

ОДАМ БИЛАН

Одам билан чўл ҳам самимий,
Одам билан ятоқ ҳам ширин,
Одам билан хавфсиз ва порлоқ
Чақмоқларнинг яшил шамшири.
Одам билан йиғлаш ҳам роҳат,
Одам билан ҳижрон ҳам—висол.
Шу сабабдан мен ҳам одамга
Ошиқ бўлиб туғилган инсон.

КЎНГИЛ ШИШАСИНИ СИНДИРМАНГ

Кўнгил шишасини синдирманг,
Улаб бўлмас синиқ шишани,
Кўнгил гули очилсин учун,
Одамларга қаттиқ ишонинг.

САНЪАТИМИЗ ЮЛДУЗЛАРИ

САҲНАМИЗ СОҲИБИ

Залдагилар жим. Ҳамманинг диққат-эътибори, фикру хаёллари саҳнага қаратилган. Саҳнада икки куч, икки шахс ўртасида, ҳалоллик, ростгўйлик, покиза муҳаббат ва унга ҳамиша ҳамроҳ бўлган рашк билан фисқу фасод, иғво, ҳасад ўртасида омонсиз кураш боряпти. Отеллонинг катта ва олижаноб қалби иғволарни, усталик билан тўқилган ёлғонларни чин фаҳмлаб, туғёнга келган. Изтироблар, аламлар чегарасига етгандек. Аммо саховатли генералнинг ишончини қозониб олган маккор Ягонинг ёвуз ниятлари ҳали ниҳоясига етмаган, у кетма-кет иғволар тўқияпти, содда қалбда рашк ўтларини ёқаяпти...

— Бас, етар! — деб қичқиради Отелло.

— Ўзингизни қўлга олинг, генерал! — дея хитоб қилади Яго.

Одамлар жим, барчаси рашк ўтида ўртанаётган Отеллодек изтиробда, унга раҳми келиб турибди. Қани энди имкон бўлса-ю, саҳнага отилиб чиқиб, маккор Ягонинг ёқасидан олса... Йўқ, бир нафас ўтар-ўтмас залда гулдурос қарсак янграйди. Ёвуз ниятли Ягонинг чинакам қиёфасини саҳнада рўй-рост гавдалантиргани учун кишилар улкан талант эгаси бўлган Наби Раҳимовга ҳам қарсак чаляпти...

Томошабинлар қалбида гоҳида ана шундай тубсиз изтироб, гоҳида олам-олам шавқ-завқ уйғотиб, чин юракдан айтилган олқишлар, таҳсину офаринларга сазовор бўлаётган бу етук санъаткор яратган қайси бир образни кўрмайлик, унга тан бермасдан иложимиз йўқ. Табиатан серзавқ, сўз оҳанглари, бутун ҳаракатлари юморга бой бўлган Наби Раҳимов яратган ҳар бир образ фавқулодда ҳаётийлиги, жонли ҳам ёрқинлиги билан қалбларни мафтун этади. У яратган образларда оз бўлса-да, ясамалик, оз бўлсада сунъийликни кўрмаймиз. Йўқ, саҳнада у роль ижро этаётганда Наби Раҳимовни эмас, содда дил ва самимий дўст Лаэртни, енгил табиатли Хлестаковни, бор қалби билан Мирзачўлни севиб қолган, эл иши учун астойдил енг шимарган қувноқ табиатли Хошимжон Қўзиевни, маиший бузуқ, манфаатпараст Марасулларни ҳаётда қандай бўлса ана шундай бир қиёфада кўрамиз. Ёзувчи орзу қилгандан ҳам юксакроқ, жонлироқ қаҳрамонларни кўрамиз.

Наби Раҳимовнинг санъаткор сифатида камолотга эришуви, худди бошқа санъаткорларда бўлгани каби тинимсиз меҳнат, бетўхтов изланишлар, машаққатлар натижасида бўлди.

Наби ака Қўқонда туғилган. Халқимизга ўнлаб талантли артистларни, улкан адиб ва жўшқин шоирлар, истеъдодли олимларни етказиб берган бу шаҳарда Наби ака санъат алифбесини ўрганди. 1926 йили «Партклуб» номли бадиий ҳаваскорлик тўгарагига биринчи бор келганда ўн беш ёшлик йигитча эди. Санъатга бўлган катта қизиқиш, ижрочиликка бўлган битмас-туганмас ҳавас уни ўқиб ўрганишга, туну кун машқ қилишга ундарди. У ўша пайтларда гоҳ лапарлар ижро этар, ҳажвий шеърларни декломация қилиб, томошабинларни кулдирар, спектакллар қўйилганда катта-кичик ролларни ижро этиб тўпланганларни мамнун этарди. Қўқонлик санъат шинавандалари «Аршин-мол-олон» спектаклидаги Вали, Аскар ролларини ижро этгач Наби акани севиб қолишди. «Партклуб» тўгараги атрофига уюшган Қори Ёқубов. Миршоҳид Мироқилов, Бобороҳим Мирзаев, Мурод Қўлдошев сингари ўша пайтлардаёқ халқ орасида машҳур бўлган санъаткорлар Наби Раҳимовни ўз таъсирларига олиб, унга мураббийлик қилдилар.

1929 йили Миршоҳид Мироқилов Наби акани Самарқандга, республика театрига олиб кетади. Бу ерда катта талант эгалари, истеъдодли артистлар тўпланган эди. Аброр Ҳидоятов, Етим Бобожонов, Маннон Уйғур, Сора Эшонтўраевалардан Наби Раҳимов кўп нарсаларни ўрганди, улардан таълим олди.

Мана ўттиз беш йилдирки, Наби Раҳимов Ҳамза театри коллективи билан ҳамкорликда ишлаб келади. Бу орада у юздан ортиқ катта-кичик ролларни ижро этди, томошабиннинг хотирида узоқ вақт сақланиб қоладиган образлар яратди. «Гамлет» спектаклидаги Лаэрт, «Отелло»даги Яго, «Уйланиш»даги Кочкарев ролларини муваффақиятли ижро этиши Наби акага шону шуҳрат келтирди, унинг номи Иттифоқ миқёсида ҳам ҳурмат билан тилга олина бошлади.

Наби Раҳимов театр санъатига катта ҳисса қўшган истеъдодли артист сифатида ҳукуматимиз томонидан Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ орденлари билан тақдирланган. Унга яқинда СССР халқ артисти деган фахрий унвон берилди.

Артист бу ғамхўрликка жавобан бутун куч-ғайратини, истеъдодини санъатсеварлар хизматига бағишлаш ниятида. У ҳозир драматург Сарвар Азимовнинг «Юлдузлар жамоли» пьесасидаги обком секретари Улуғ Турсунов образи устида ишлаётир. Севимли санъаткорга катта ижодий муваффақиятлар тилаймиз.

Х. ТУХТАБОЕВ.

ТАНБУР

ҲАБИБИЙ

Қулоғимга етишди нолаи савту садо танбур,
Нечун бу нола билмам, нағмайи булбулму ё танбур.

Ҳунар кўрсатса ҳар бир пардада жавлон уриб ноҳун,
Берур базм аҳлига бир ўзгача кайфу сафо танбур.

Эшитса жон қулоғи бирла ҳар ким ўзгарур ҳолат,
Фарах бахш этса дилга, руҳ учун бергай ғизо танбур.

Гаҳи йиғлатса, гаҳ кулдурса, гаҳ беихтиёр ўйнар,
Кўнгилдан ўтнарур ўтмишни бир-бир жо-бажо танбур.

Кўриб таъсир этарда, соҳирона зеру бамларнинг
Қолур ҳайратда ҳар ким қилса «гул ёру» «наво» танбур.

Наҳуш файзу тарафдур соз ила хонанда жўр этса,
Бўлур ўз маҳрамига суҳбат оро, дилрабо танбур.

Юракнинг риштасига боғланиб вобаста ҳар тори
Қилур мафтун ўзига элни бўлганда сато танбур.

Нечун мадҳ этмайин бундоғ очиқ-ойдин ҳақиқатни,
Ҳабибий, мен учун айниқса муддао танбур.

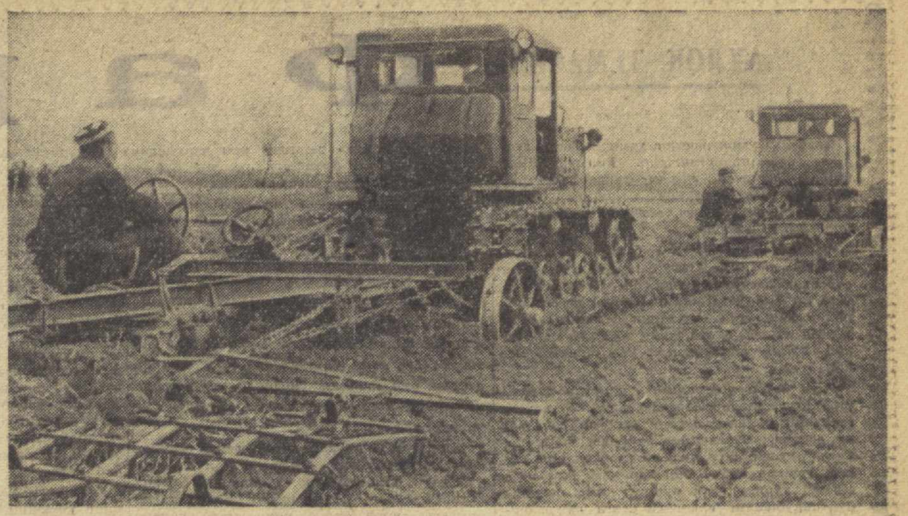

Термиз районидаги «Намуна» колхозида келгуси йил ҳосилига қизғин тайёргарлик кўриляпти, пахта ерлари жадал шудгор қилиняпти. Ҳозир колхоз даласида 18 та ҳайдов трактори ишлаб турибди. Суратда: ер ҳайдаш пайти.

Н. Содиқов фотоси.

КОММУНИЗМ КИШИСИНИ ТАРБИЯЛАЙЛИК!

ДЎСТ, ЎРТОҚ ВА КОЛЛЕКТИВ

Киши кишига дўст ва биродар! Атрофингизга бир назар ташланг, меҳнатда ҳам, турмушда ҳам — ҳамма жойда бир-бирига ҳамроҳ, дўст бўлиб яшаётган кишилар қанча кўп. Улар орасидаги бу яхши муносабатлар меҳнат ва курашда тобланган, синовлардан ўтган. Бундай кишилар учун коммунизм қурувчиси ахлоқ кодекси ҳаёт қонунига айланган. Буни биз аввало турмушда коммунистик муносабат камуналарини кўрсатиб коммунистик меҳнат учун курашаётганларнинг қудратли сафида кўриб турибмиз.

Коммунизм куртаклари турмушимизнинг ҳамма соҳаларига ёйилган. Сотувчисиз магазинлар, кондукторсиз автобуслар, контролёрсиз кинотеатрлар ишлаётганлиги ҳам ана шундай янгилик нишоналаридандир. Булар совет кишиларига бўлган ишонч, ҳурмат белгиси.

Лекин шулар билан бир қаторда ҳали ҳаётда ўз ўрнини топмаган, коммунизм қураётган совет халқи билан қадамба-қадам юришни хоҳламаётган, ҳалол меҳнатдан бош товлаётган кишилар ҳам оз бўлса-да, бор. Коллектив кучи уларни тарбиялашда яхши самаралар бермоқда. Фарғона шаҳридаги 8-трестга қарашли 3-қурилиш бошқармаси ҳузуридаги ўртоқлик суди фаолиятини олиб кўрайлик. Ишчи С. Е. Шишкин ишга кўпинча маст ҳолда келар, меҳнат интизомини бузарди. Унинг хулқи ўртоқлик судида муҳокама қилинди. Суд мажлиси жуда қизғин ўтди. С. Е. Шишкиннинг ўртоқлари, дўстлари унинг номига жиддий гапларни айтишди. Бу воқеадан кўп ўтмай ўртоқ Шишкиннинг ишга муносабати ҳам, ўртоқлар билан бўлган муомаласи ҳам тубдан ўзгарди.

Ишчи Надежда Яковлева ҳақида ўртоқлик судига ариза тушди. Аризада «ишчининг турмушда ўзини тутабилмаслиги» ҳақида Л. Николаев, З. Батаров ўртоқлар ёзишган экан. Даъволар тасдиқланмади. Туҳматчилар қилмишларига яраша жазоланди.

Фарғона азот ўғитлар заводининг биринчи цехидаги ўртоқ Г. Терехов раҳбарлик қилаётган ўртоқлик суди ҳам фаол ишламоқда. Суд яқинда слесарь Анатолий Ричагов ҳақида тушган аризани муҳокама қилди. Слесарь ўз ўртоқларидан бўлган воқеани яширишга уринган. Суд ҳайъати А. Ричаговнинг оиласига қарамай қўйгани, бебошларча ҳаёт кечираётганини қаттиқ қоралади. Ричагов қилмишига иқрор бўлиб, дўстларидан узр сўради.

В. Савельев, А. Багрик каби енгил-елпи йўл билан яшашни хаёл қилган кишилар ҳам ўз вақтида тартибга чақирилди. Улар энди меҳнатнинг ҳақиқий завқ-шавқини ҳис этиб, шундай йўлга бошлаган дўстларидан, коллективдан миннатдордирлар.

9-қурилиш-монтаж бошқармаси ҳузуридаги Ф. Я. Ламп бошчилигидаги ўртоқлик суди топширилган ҳар бир ишни, ҳар бир ҳодисани чуқур ўрганиб оқилона ҳукм чиқараётганлиги билан меҳнаткашлар ўртасида эътибор қозонди. Бошқармада «ишчи Т. Яков квартирасини сотди», — деган миш-миш тарқалди. Бу ҳақда ўртоқлик судига материал тушди. Суд уни ҳар томонлама ўрганди. Миш-миш туҳмат бўлиб чиқди. Бунинг «ижодкори» нормаловчи Тимофеевни ўртоқлик суди қаттиқ жазолади.

Баъзилар орасида халқ судига тушсанг туш-у, аммо ўртоқлик судига тушма, деган гап тарқалган. Бунда ўша кишиларнинг коллективдан кўпроқ чўчиётганлиги яққол кўриниб турибди. Коллективнинг таъсир кучи — энг яхши тарбия воситаси бўлмоқда.

Ўртоқлик судлари обрў-эътибор қозонаётганлигининг яна бир сабаби шундаки, улар кишиларнинг ҳаёти билан қизиқмоқдалар, турли коллективлар, биринчи галда халқ дружиначилари билан ҳамкорликда иш олиб бормоқдалар.

Лекин айрим жойларда ўртоқлик судларининг фаолиятига нотўғри муносабатда бўлинмоқда. Фарғона областидаги бир қатор корхоналарда тузилган судлар амалда ҳеч қандай иш қилмаётирлар. Баъзи идора маъмурияти муҳим тарбия воситаси бўлган ўртоқлик судлари фаолиятидан фойдаланиш ўрнига интизомни бузган кишиларни ишдан бўшатиш, ёхуд қўша-қўша ҳайфсан эълон қилиш билан банд бўлмоқдалар. Бундай «метод»га чек қўйиш керак, токи ҳамма жойда ўртоқлик судлари кишиларга ўртоқларча мадад, дўстона ёрдам берсин.

С. СИДДИҚОВ,
Фарғона область судининг раиси.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ТОШКЕНТ. Янгийўл районидаги «Москва» колхозида ерларни шудгорлаш кун сайин қизитилмоқда. Бу ишда айниқса механизаторлар катта ҳиммат кўрсатяптилар. Шундайлардан бири — моҳир тракторчи Обиджон Рамазоновдир. У «ДТ-54» тракторини усталик билан бошқариб, кунда 7-8 гектар ерни сифатли ҳайдамоқда.

М. АҲМЕДОВ.

●

СУРХОНДАРЁ. Шўрчи районидаги «Ленинобод» колхози далаларида келгуси йил мўл ҳосилига пухта замин яратилмоқда. Дала ишларининг конвейер усулда ташкил этилганлиги туфайли чигит экилиши лозим бўлган 1320 гектар ернинг қарийб 700 гектари шудгорлаб қўйилди. Шу кунларда 8 та ҳайдов трактори бетиним гуриллаб турибди.

Р. АБДУРАҲМОНОВ.

●

ФАРҒОНА. Охунбобоев районидаги «Ленинизм» колхозининг ўртоқ Эркин Мамадалиев бошлиқ бригадаси келгуси йили гектаридан 35 центнерга етказиб ҳосил олиш учун курашмоқда. Шу мақсадда пахта майдонлари чуқур шудгор қилиниб, яхоб беришга киришилди.

Р. ОМОНОВ.

●

АНДИЖОН. 1300 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 32 центнердан «оқ олтин» етиштирган Янгиқўрғон районидаги Ленин номли колхозда ерларни шудгорлаш кўнгилдагидек уюштирилган. 15 та трактор кечаю-кундуз ишлатилаётганлиги натижасида, экин майдонларининг ярмидан кўпроғи шудгордан чиқарилди.

Ж. НИЗОМОВ.

●

БУХОРО. Сурункасига бир неча йиллардан буён пахта тайёрлаш планини бажаролмай келаётган Ғиждувон районидаги «Тошработ» колхози бу йил баракали ҳосил етиштирди. Давлат плани ошиғи билан адо этилди.

Колхозчи-деҳқонлар келгуси йил ҳам пахтадан мўл-кўл ҳосил олиш мақсадида дала ишларини ҳозирданоқ жадаллаштириб юбордилар. Ерларни шудгорлашда Обло Пўлатов, Саттор Сафаров каби механизаторлар бошқаларга ўрнак кўрсатишяпти. Колхозчилар барча майдонларни тез кун ичида шудгордан чиқариш учун ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Ҳ. ТУРОБОВ.

ЧЎЛ ЧЕКИНМОҚДА

Қарши районидаги «Партия XX съезди» совхози пахтакорлари бу йил давлатга 13 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» етказиб бердилар. Ҳозир совхозда ерлар тез суръат билан сифатли шудгор қилинаётир. Шу билан бирга янги ерларни ўзлаштириш ҳам кучайтириб юборилди.

Зарқўноқ, Чимқўрғон, Новқат массивларида тракторлар овози чўлни ларзага солмоқда. Бу ерларда 10 та бульдозер, 2 та грейдер ва 2 та скрепер ишлаб турибди. Чўян Рустамов, Араб Бўронов, Қилич Ашуров, Камол Ҳамроев каби механизаторлар ер текислашда кундалик топшириқни ошириб адо этмоқдалар.

Совхозда 1000 гектар янги ер очилиши керак. Қарши чўли марказида жойлашган бу совхознинг азаматлари ҳозиргача 400 гектар янги ерни экин экишга тайёрлаб қўйдилар.

Янги ташкил этилган «Қашқадарё» совхози ишчилари ҳам чўлга ҳужумни кучайтириб юбордилар.

Х. НАЗАРОВ.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

Уста

Самарқандликлар «уста» сўзини эшитганларида Умарқул Жўрақуловнинг сиймосини кўз олдиларига келтирадилар. Аслини олганда, Умар ака ҳақиқий уста, жонкуяр устоз, моҳир санъаткор. Умар ака Ўзбекистон ССР халқ рассоми, СССР Рассомлар союзининг аъзоси деган юксак номга эришгунига қадар катта, оғир ва шарафли йўлни босиб ўтди.

Умар ака туғилган ва вояга етган йиллар ниҳоятда оғир, катта машаққатли йиллар эди. Ҳозирги ажойиб замонамизда 8 ёшга тўлган ўғилча ёки қизчамиз мактабга борса, ёш Умар 8 ёшга тўлганда отаси билан меҳнат қилишга киришди, оила рўзғорини тебратишга ўзининг оз бўлсада ҳиссасини қўша бошлади. Умар аканинг отаси ўғлига сопол идишларга — лаганларга, косаларга, пиёлаларга гул солиш, унга ўймакорлик санъатини ишлатишни ўргатди.

Умар ака ва унинг оиласига ҳақиқий бахт ҳамда саодат Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин кулиб боқа бошлади. Умар ака мустақил ишни ўттиз ёшида — 1924 йилда бошлади. У мустақил ишга киришиши биланоқ номи «уста», ёки Умарқул уста деб юритила бошлади. 1930 йиллардан бошлаб уста лаганларга гул тушира бошлади. У лаган атрофига пахтанинг, гулнинг, капалакларнинг расмини туширди. бу расмлар ўзининг жонлилиги ва ҳаётийлиги билан ажралиб турди.

Моҳир уста ясаган турли хил ҳайвон ва қушларнинг шакллари жозибалилиги билан ажралиб турди. У ижод қилган шаклларда ижодкорининг бой фантазияси ҳамда халқ ижодига бўлган чанқоқлиги яққол сезилди.

Умар ака халқ ижодига ёндошади, уни чуқур ўрганади. Ўз ишига татбиқ қилади. Кейинги йилларда уста ҳозирги замон уй-рўзғор ишларида ишлатиладиган идишларни тайёрлашда маҳорат кўрсатмоқда. уларда миллийликни сақлаб қолишга интилмоқда. 1960 йилда Рига керамика устахонасида хонадон токчасини безайдиган ажойиб идишлар яратилди. Ана шу идишларни яратишда Умар аканинг хизмати катта.

Умарқул Жўрақулов кўпгина халқаро, Бутуниттифоқ, республика ҳамда область виставкаларининг қатнашчисидир. Москва, Тошкент, Самарқанд музейларида бўлсангиз Умар аканинг гул қўли билан яратилган асарларга кўзингиз тушади.

Устанинг ижодида, шогирдлар етиштиришда катта муваффақиятлар тилаш билан, унинг туғилган кунига 70 йил, ижодий фаолиятига 40 йил тўлган кунда катта муваффақиятлар тилаймиз.

В. МАҲКАМОВ.

Шўр ювилмоқда

Киров районидаги (Фарғона области) «Москва» колхозида шўр ювиш жадал бормоқда. Қуттибой Чўттибоев бошлиқ бригада ерлари биринчи сувдан чиқарилди.

Ш. Шамсиддинов.

АХЛОҚ ТЕМАСИДА

Фарзанд

Ҳазонсиз умримизнинг ҳамиша баҳор гуллари фарзандларимиздир. Дил уфқининг порлоқ юлдузлари ҳам шу фарзандларимиз. Фарзанд туфайли дунёда боқиймиз. Улар келажагимиз эгалари, хайрли ишларимизнинг давомчиларидир.

Фарзанд оромини деб бахмал тунларни кумуш тонгларга улагувчи, гўдаги қошида сергак солдатдай соқчилик қилгувчи оналар, қизалоқ ёки ўғлонининг «дада» деган ширин тилига ёруғ жаҳонни беришга тайёр турган оталар бизда озми? Кўп. Жуда-жуда кўп. Зотан, ҳаётимизнинг ўзи шунақа. Лекин гоҳо...

Улуғ Ватан урушининг даҳшатли дамлари. Шонли шаҳар Ленинград немис-фашист галалари қамалидан озод этилган дастлабки соатлар. Ҳамманинг эс-хуши, фикр-ёди ёвуз душманни узил-кесил мажақлашда бўлиб, юракка оддий бир гап ҳам сира-сира сиғмай турган ғоят мушкул бир паллада Султонхўжанинг алангали севги изҳор қилишидан Тамара тамомила ҳангу манг бўлиб қолди. Бир ҳарбий қисмда бири сиёсий ходим, бири ҳамшира бўлиб хизмат қилган бу икки ёш ўртасидаги муомала «саломалик»дан нари ўтмаган бўлса-да, Султонхўжа:

— Оҳ, Тамарагинам, жонимдан ҳам афзал кўраман сизни, менга хотин бўласиз! — деб туриб олди.

Томдан тараша тушгандек бу гапдан ҳуши учаёзган Тамара нима дейишини билмай, шошиб қолди.

— Менга тегсангиз текканингиз, йўқса ўзимни ўлдираман, — деб туриб олди йигит. Қизнинг ҳоли-жонига қўймай қистаб берди. Тамара рози бўлган бўлди. Улар тўй қилишди.

Соддадил Тамара Гутина эзгу ният билан Султонхўжага хотин бўлар экан: «шу ақлли, хушбичим йигитнинг аҳд-паймонларидан ақалли ярми рост бўлиб чиққанида ҳам мен дунёда энг бахтли аёл бўламан-ку», деб ўйлаган эди. Лекин бу аҳд-паймонларнинг ярмигина эмас, турган битгани ёлғон эканлигига Тамара кўп вақт ўтмай тўла қаноат ҳосил қилди. Ўртада фарзанд туғилиб, унга Слава исми қўйилган эди, лекин ўғлининг тили ҳали «дада» дейишга ҳам келмасдан Султонхўжа ота бўлишдек инсоний бурчидан қўлини ювиб, қўлтиғига урди.

Тамара аллақандай касалга чалинди. Даволаш учун касалхонага олиб кетдилар. Султонхўжа касалхонада узоқ вақт ётиб қолган Тамарани оғир аҳволда қолдириб, уч ойлик ўғилчаси Славикни меҳнат қобилиятига эга бўлмаган кекса аёл (Тамаранинг онаси)га ташлаб ғойиб бўлди. Қиз ишқида ойдин кечаларда ёниб, жўшиб айтилган сўзларни унутган эди у. У беғубор қалбли бир қизнинг нозик туйғуларини, ишончини поймол қилганини хаёлига ҳам келтирмади.

Тамара соғайиб ҳам кетди, лекин умрбод бахт ва шодликлар ваъда қилган Султонхўжанинг қилмишлари қаршисида беҳад изтиробда эди. Севги қуёши деб ўйлаган нарсаси сароб бўлиб чиққанидан қаттиқ ўкинди.

Ҳурматли газетхон! Содда ва очиқ кўнгил бир қизга хиёнат қилган йигит қиссасини шу ўринда тугатсак ҳам бўларди. Лекин ушбу қиссанинг ғоят муҳим бир жиҳати бор. Юқорида айтиб ўтганимиздек, дунёга келган Слава исмли инсон яшамоқда, улғаймоқда эди! Эски замонда, чунончи буржуа жамиятида бўлгани сингари инсоннинг бизда чумолича қадри йўқ эмаски, бутун бошлик бир одам, унинг тақдири, сермазмун истиқболи беноми-нишон йўқ бўлиб кетаверса! Балки Султонхўжа: «худди шундай бўлади», деб ўйлагандир. Балки шундай деб ўйлаган ва ўйлаётганлар яна топиладигандир. Аммо улар қаттиқ янглишадилар! Қиссанинг давомини эшитинг.

1948 йил. Тамара уч яшар ўғилчасини кўтариб Тошкентга келди. У юрагида асраб юрган сўзларини Султонхўжанинг юзига тўкиб солмоқчи, бебурд йигитни роса ўсал қилиб, армондан чиқмоқчи эди. Лекин унга Султонхўжа Аҳмедовни ҳеч ким Тошкентдан топиб бера олмади. Тамаранинг келганлигини аллакимдан эшитган Султонхўжа Тошкентда янги қурган оиласини вақтинча қолдирганича яна ғойиб бўлиб кетган эди. (Кейин маълум бўлишича, у узоқ Хоразмнинг аллақайси ерида Тамара Ленинградга қайтиб кетгунича юратурган экан).

Султонхўжанинг қариндош-уруғлари Тамарани кенг қулоч очиб кутиб олдилар. Иззат-икромлар кўрсатдилар. Дўмбоқдан келган Славикни эса қўлма-қўл қилиб бағрларига босишди, эркалашди. Султон Аҳмедовнинг ўз туғишган опаси Зебохон Аҳмедовна Исломова Тамарага айниқса зўр меҳрибонлик кўрсатди, уни синглим дея қучди, Славикни ўзига ўғил қилиб олди ва унга Ўзбекхон деб ном қўйди. Ленинградлик аёл бу бағри кенг, меҳрибон, сийнаси она кўксидек иссиқ кишилар билан анча кунни бирга ўтказди. Серқуёш Ўзбекистон, ажойиб меҳмондўст одамлар унинг аламнок дилидаги ғуборни кўтариб ташлагандай бўлди. Аёл жон деб бу ерда қолишга рози бўлардию, Ленинградда қолган кекса онасини ўйларди. У тез-тез келиб туришга ваъда бериб, Славикни кўтарганича шаҳрига жўнаб кетди.

Улар жўнаб кетдилар. Лекин Зебо опанинг юрагини аллақандай соғинч ўртай бошлади. У Славик—Ўзбекхонни ўз боласидай севиб қолганини хис эта бошлади. Уни бағрига босганида бутун оналик меҳри аланга олган, алла қандай эзгу ҳислар қуршаб олган эди уни. Узоқ кечаларни хаёл оғушида бедор ўтказди. Бундан сўнгги ҳаётини, меҳнатини, бутун шодликларини шу болага бағишлашга, уни ўз бағрида тарбиялаб, вояга етказишга қарор қилди. Ленинградга қараб йўл олди. Славик уни «холажоним» — деб кутиб олди, қучоғига отилди. «Ойи дегин», — деди Зебо опа ҳаяжонланиб. Тамара эгачисини ҳурмат-у иззатлар билан кутиб олди. Эгачи-сингил тўйиб-тўйиб суҳбатлашдилар. Ленинграднинг ойдин кечаларида, Нева соҳилларида узоқ бирга кезишди, ҳамдард бўлишди... Шундай қилиб, Ленинград—Тошкент ўртасида мактублар тоғлар, дарёлар, боғлар оша юраклар саломини бир-бирига етказиб турди.

Зебохон опадаги болажонлик уни тиниб-тинчитмас эди. У Ленинградга ҳар уч кунда хат ёзиб турди. Ўғлига атаб Наманганнинг уста чеварларига буюртириб чуст дўппи, камалак нусха беқасам тўн, шойи қийиқ тиктирди. Қуванинг анори, Тошкентнинг олмаси, бодом ва ёнғоқларидан тайёрланган посилка орасига: «болажоним, суратингни юбор, келгунингча кўзимга сурай» — деб хат ҳам қистириб юборди. Ленинграддан хат олди. Катак дафтар варағига ёзилган қинғир-қийшиқ ҳарфларни бир-бирига уриштириб ўқиганда Зебо опанинг кўзларидан севинч ёшлари тирқираб отилди. Бу тили чучук сўзларни жигаргўшаси Славик ёзар эди. У Зебо опани «онажон» дебди. Фарзанд меҳрига, эркалашига ташна бир аёл учун бундан ҳам ортиқ бахт борми дунёда. Славикнинг биринчи мактубини Зебо опа кўз қорачиғидай асраб, кўксида олиб юрди. Унинг суратига соатлаб тикилар, унинг кўзларидан нигоҳини узолмас эди. Ҳа, оддий ўзбек аёлининг дилидаги меҳр чашмаси бир болани эмас, ўнлаб, юзлаб болани ардоқлашга етади. Фарзандининг бир дақиқалик шодлиги, табассуми учун жон фидо қилишга тайёр эди Зебо опа.

Опа ўғлининг яхши ўқиши, безавол улғайиши учун барча шароитни ҳозир қилди. Ҳар маошини олганда унга пул юбориб турди. Славик ўсиб, мактабда ўқий бошлади. У бешинчи синфни тамомлагач, Зебо опанинг илтимоси билан ҳар йили каникул вақтини Тошкентда, опа оиласида ўтказар эди. Опа эса жигарбандининг дийдорига тўймоқ учун сафар харажатига жон-жон деб рози бўларди.

1963 йил. Зебохон опа бу сафар 9-синфни тамомлаб келаётган Славикни Тошкент вокзалида бир қучоқ гул билан кутиб олди. Она-бола бир-бирининг бағрига сингиб кетгандай эди. Она ўғлининг бўй чўзиб, хушбичим йигит бўлиб қолганидан ўзида йўқ қувонди. Уни зериктириб қўймаслик учун елиб югурди. Кумуш фонтанлар, ранго-ранг турфа гуллар чирой очган хиёбонлар, сўлим анҳор бўйлари нақадар латофатли кўринарди йигитнинг кўзига. Онаси-чи, қандай дилкаш аёл экан у. Шунчалар меҳрибон, шунчалар дилбарки, умр бўйи хизматида бўлгинг келади, — ўйларди у. Отаси-чи, нега уни сира кўргани келмайди?

Ҳурматли газетхон, бу гал ҳам ота ўз ўғлидан юз ўгирди. Унинг келганини эшитиб яна қаёқларгадир ғойиб бўлди. Отасидан бирор манфаат кўриш ниятида эмас, фақат унинг меҳрига қониш учун бўзлаб келган боласидан юз ўгирган одамда оз бўлса ҳам юрак, шафқат борми ўзи? Сиз унинг кимлиги билан қизиқарсиз, албатта. Султон Аҳмедов коммунист, фан кандидати. Тошкент шаҳар, Ленинград кўчасидаги 6-уйда туради.

Бир оғиз илиқ сўз айтиб кўнглини кўтаришга ярамаган отасини ўйлаганда хўрлиги келиб, кўзларига ёш тўларди йигитнинг. Нега энди у бошқа болалардек дадасининг бўйнига осилиб, эркалик қилолмайди. Оғзини, кўксини тўлдириб «дада» деб чақиролмайди уни. Бу бахтдан уни ким маҳрум қилди, ахир...

Зебохон опа бу йил етуклик аттестатини олиб келган Славикни Тошкентда бутунлай олиб қолди. Алоҳида хона ажратиб, керакли анжомлар билан безатиб берди. Яхши дам олиши учун шароит яратди. Славик институтга кириш учун ҳозирлик кўра бошлади. У онасининг бағрида эркин ҳис эта бошлади ўзини.

Сентябрь олдидан йигитни армия хизматини ўташга чақириб қолишди. У, Ватан олдидаги шарафли бурчини ўташ учун сафарга отланаркан, балоғат ёшига етганидан қалби ифтихорга тўларди.

Мана, барча қариндошлар йигитни Ватан хизматига жўнатиш учун йиғилишган. Шир кулчалардан тортиб қоқилар, писта, бодомлар чемоданга солинган. Ўша куни Зебохон опалар ҳовлисида гўё тўй бўлиб кетди.

Славик онасининг бағридан чиқиб, жиянлари, тоғалари билан хайрлашди. Унинг юраги негадир орзиқар, кўзлари кимнидир қидирарди. У қидирган кишисини тополмагач, Зебо опанинг қўлига хат солинган конвертни тутқизди. Хат Султон Аҳмедовга эди. «Дада, — деб ёзар эди ўғил, — гуноҳим нима, Сизни унутмаганимми? Онам кута-кута бошқа оила қурди. Ундан гинам йўқ. Инсон бахт учун туғилади. Мени ҳам ота меҳридан жудо қилишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Агар шу хатим ҳам жавобсиз қолса, мен Сизни бир умр кечиролмайман!»

Ҳурматли газетхон, Славикнинг бу хати ҳамон жавобсиз қолмоқда.

Эътибор ОХУНОВА.

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ФАЗИЛАТИ

РАҲМАТ, БАСЕНДА

Бухоро шаҳридаги Охунбобоев номли ўрта мактаб ўқувчиси Басенда Хаимова колхоз бозоридан қопчиқ топиб олди ва уни милиция лейтенанти Сулаймон Элебаевга топширди. Қопчиқда 240 сўм пул бор эди. Милиция ходими пул эгасини топиб, пулни берди.

Пул эгаси Янгийўл бошқармасидаги «Қизилработ» совхозидан келган меҳмон Кан Кек Ван экан.

У. САФАРОВ,
Л. БОРУХОВ.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ПАМИР — «УЛКАН ДАРАХТЛАР» ЎЛКАСИ

Ўрмончиларга маълум бўлган мамлакатнинг энг катта тераги Памирдаги Лангар қишлоғи яқинида ўсади. Унинг танасининг диаметри 4 метрга яқин бўлиб, бўйи 32 метрдан ортиқдир.

Бу тасодифми? «Йўқ, — деб жавоб берди машҳур дендролог Памир ботаника боғининг директори А. В. Гурский, — Памирда ўсадиган дарахтлар, ўтлар ва меваларнинг кўпчилиги водийда ўсадиган аҳа шундай дарахтлар, ўтлар ва мевалардан анча йирикдир. Бизнинг Памирда ўсадиган ўсимликлар водийдаги ўсимликларга қараганда анча эрта ҳосилга киради. Масалан, нок ва олманинг гули кўп ҳолларда тўғридан-тўғри уларнинг танасидан чиқади. Бу ҳол ҳосилдорликни икки, ҳатто уч баравар оширади. Мевалар ҳаддан ташқари йирик бўлади.

ТАБИАТ УСТАХОНАСИ

Кекса совет геологи А. П. Смолин гўзал табиат «ижод этган» суратларнинг жуда катта коллекциясини тўплади. У Урал, Карелия ва мамлакатнинг бошқа районларидаги йўллар бўйлаб минглаб километр йўл босди ҳамда кўп рангли минералларни тўплар экан, уларда жуда камдан-кам учрайдиган пейзаж гўзаллигини пайқади.

Моҳир рассом катта дид билан Урал тошларида мужассамлашган ўнларча «расмларни» танлаб олди. Тошларни синчиклаб силлиқлаш коллекционер учун тош «полотнолар»га ёрқин колорит бериш имконини яратди.

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

Венгрия маҳсулоти жаҳондаги юздан ортиқ мамлакатга экспорт қилинди ✽ Италияда республика президенти ҳамон сайлангани йўқ ✽ *Жанубий Вьетнам ватанпарварлари курашмоқдалар* ✽ Арабистон ярим ороли жанубида шиддатли тўқнашувлар

ҚАРДОШ СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАРДА

СОЦИАЛИЗМ ҚУРИШ ПЛАНИ

УЛАН-БАТОР. Монголия Халқ Республикаси Буюк халқ хурали сессиясида қабул қилинган халқ хўжалик плани Монголияда социализмнинг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлашни кўзда тутади. 1965 йилда мол туёғи кўпаяди, дон экинлари ва хашаки экин майдонлари кенгайтирилади, кўпгина янги саноат корхоналари, шу жумладан Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилаётган Дархан ТЭЦи, Шаринголда кўмир разрези ва бошқа корхоналар ишга туширилади. Қишлоқ хўжалик ва саноат ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш натижасида халқнинг моддий фаровонлигини анча ошириш учун шарт-шароит вужудга келтирилади.

ГДР БИНОКОРЛАРИНИНГ ШОНЛИ ЗАФАРЛАРИ

БЕРЛИН. Бинокорлар Германия Демократик Республикасини иқтисодий ривожлантириш ишига муҳим ҳисса қўшмоқдалар. 1964 йилда қишлоқ хўжалигидаги қурилиш ишларини эътиборга олмаганда, қурилишга сарфланган капитал маблағ қарийб 18 миллиард маркани ташкил этди. Саноатнинг химия каби муҳим соҳасида бу йил 20 дан кўпроқ корхона ва йирик установкалар ишга туширилди. Шведтда нефтни қайта ишлаш комбинатининг биринчи навбати маҳсулот ишлаб чиқара бошлади. Бу комбинатда «Дўстлик» нефть қувуридан олинаётган совет нефтидан бензин ва машина мойи ишлаб чиқарила бошлаганига ярим йил бўлди.

Қорамтир кўмир «Шварце пумпе» комбинатида иккита янги брикет заводи маҳсулот ишлаб чиқаришга киришди. Губенда сунъий тола ишлаб чиқарадиган комбинатнинг биринчи навбати ишга туширилди. Германия Демократик Республикасида энг йирик деб ҳисобланган Люббенау электр станцияси қурилиб битказилди.

ВЕНГРИЯНИНГ ТАШҚИ САВДОСИ РИВОЖЛАНМОҚДА

БУДАПЕШТ. Венгрия бу йил ўз маҳсулотларини жаҳондаги 100 дан кўпроқ мамлакатга экспорт қилди. Венгриянинг социалистик мамлакатлар билан ҳам, капиталистик мамлакатлар билан ҳам савдо ҳажми ўсди.

Товарларнинг қарийб 70 проценти социалистик мамлакатларга юборилди. Совет Иттифоқи савдо-сотиқ соҳасида Венгриянинг энг йирик шериги бўлди. Венгрия экспорти ва импорти ҳажмининг учдан бир қисми Совет Иттифоқига тўғри келди. Венгриянинг бошқа социалистик мамлакатлар билан товар обороти ҳам кенгайди.

Ҳозирги вақтда Венгрия жаҳондаги 30 мамлакат билан беш йилга мўлжалланган савдо битимларини тузди.

Венгрия саноатининг маҳсулоти бу йил чет элларда ташкил этилган 200 та махсус виставка ва ярмаркада ҳамда 23 халқаро виставка ва ярмаркада намойиш қилинди.

КОНГО. Чомбенинг оқ танли ёлланма отрядлари ва Леопольдвиль ҳукуматининг қўшинлари Конго ватанпарварларини қўллаб-қувватлаётган тинч аҳолидан йиртқичларча ўч олмоқдалар. Суратда: Чомбенинг оқ танли малайлари икки конголикни отишга олиб кетмоқда.

«Эуропес» журналидан олинган фото.

ЧЕТ ЭЛЛАРДАН ОЛИНГАН ЯНГИЛИКЛАР

САЙГОНДАГИ МОЖАРО

ХАНОЙ. Сайгондан олинаётган хабарларга қараганда, у ердаги сиёсий аҳвол қандайлиги ҳали ҳам маълум эмас. Ўтган якшанба куни тўнтариш қилган генераллар группаси ахборот эълон қилиб ва бу ахборотда қуролли кучлар кенгаши «ҳокимиятни граждан л а р вакилларидан иборат ҳукуматга қайтариб берди» ҳамда «ўзининг одатдаги вазифаларини бажаришга киришди» деб айтиб, орқага чекингандек бўлган эди. Бироқ, ажнабий кузатувчиларнинг фикрига қараганда, бу ахборотдаги гапларга ишониш маҳол, чунки тўнтариш натижасида тарқатиб юборилган «олий миллий кенгашнинг» Сайгондан ҳайдаб чиқарилган аъзолари Жанубий Вьетнам пойтахтига шу дамгача ҳали ҳам қайтиб келгани йўқ. (ТАСС).

САЙГОН УСТИДА ВАТАНПАРВАРЛАР БАЙРОҒИ

ПАРИЖ. Жанубий Вьетнамни озод қилиш миллий фронтининг катта байроғи шаҳардаги марказий бозор томига ўрнатиб қўйилганлигини Сайгондаги полициячилар 24 декабрь эрталаб кўриб қолиб, шу байроқни олиб ташладилар. Бу байроқни Жанубий Вьетнам партизанлари кечаси ўрнатиб кетган эканлар. Ўша куни кечаси шаҳар кинотеатрларидан бирининг олдида Миллий озодлик фронтининг варақалари тарқатилган эди. (ТАСС).

ВАТАНПАРВАРЛАР КУРАШНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДАЛАР

ҚОҲИРА. Арабистон ярим оролининг жанубидаги озодлик армиясининг қисмлари инглиз мустамлакачиларига қарши тенгсиз курашни давом эттирмоқдалар. Радфан районида (Арабистон ярим ороли жанубининг марказий қисмида) айниқса шиддатли тўқнашувлар бўлмоқда. Шу районда партизанлар асосий йўлларнинг ҳаммасига миналар кўмиб қўйишган. Бир неча инглиз солдати ва бронетранспортер миналарга дуч келиб, портлаб кетди.

Ўша районнинг ўзида озодлик армиясининг қисмлари инглиз ҳарбий постларига бир неча марта ҳужум қилдилар. Бу ҳужумлар натижасида ўлган ва ярадор бўлганлар бор. Озодлик қўшинлари яқинда Англиянинг бир самолётини уриб туширганликлари ҳам хабар қилинмоқда. (ТАСС).

ИМПЕРИАЛИСТИК ПРОПАГАНДАГА ЖАВОБ

КОНАКРИ. Гвинея демократик партиясининг расмий органи «Хоройя» газетаси «Агрессив ҳаракатлар ва қалбаки гуманизм» деган сарлавҳа остида мақола босиб чиқарди. Бу мақолада Конгога қилинган агрессияни «инсонпарварлик» деган сўзлар билан оқлашга уринаётган империалистик пропаганда органларига кескин жавоб берилган.

Мақола автори — Гвинея миллий мудофаа ва давлат хавфсизлиги давлат секретари Магассуба Мориба шу мақолада айтадики, гуманизм ҳақиқатан жуда жозибали сўз. Бу сўзнинг маъносини ёқтирмайдиган кишилар ҳам шу сўзни айтганларида, одамларга таъсир қилиши мумкин.

Бироқ, империалистлар қайта-қайта такрорлаётган гуманизм, дейилади мақолада, зўрлик ва шафқатсизликнинг ҳар қандай формасини оқловчи қалбаки гуманизмдир. Империалистик радио «гаровга ушлаб турилган оқ танли кишилар» озод қилинганлиги ҳақида лоф уради-ю, аммо парашютчилар конголиклардан 50 мингдан кўпроқ кишини қириб ташлаганлиги ҳақида чурқ этмайди, бас шундай экан, дейилади мақоланинг охирида, улар бизга гуманизм тўғрисида ва хатти-ҳаракатнинг қандай «маданий бўлиши» ҳақида энди сабоқ бермай қўя қолсинлар. (ТАСС).

ИТАЛИЯ ҲАЛИ ҲАМ ПРЕЗИДЕНТСИЗ БЎЛИБ ТУРИБДИ

РИМ. Республика президенти лавозимига христиан-демократик партиядан номзод қилиб кўрсатилган Жованни Леоне ўз номзодини олиб ташлашни сўраб, партия раҳбарлигига мурожаат қилди. Христиан-демократик партиянинг ўзида турли гуруҳлар борлиги ва президент сайловида қатнашаётган христиан-демократларнинг бир қисми президент сайловларининг охирги давраларида Леонени ёқлаб овоз беришни истамай овоз беришда қатнашмай қўйганликлари уни шундай қарорга келишга мажбур қилган. Леоне партия ўнг қанотининг вакили бўлганлиги сабабли сўл қанот унинг номзодини қувватлашдан бош тортмоқда. (ТАСС).

«ДЎСТЛИК КЎПРИКЛАРИ» ИШГА ТУШДИ

КОБУЛ. Кобул ва Кунар дарёларига кўприклар қураётган афғон ва совет бинокор ишчилари уч йилдан бери қўлни-қўлга бериб меҳнат қилишди. Шу вақт ичида афғонлардан юзлаб кишилар бинокорлик касбларини эгаллаб олдилар, шу замоннинг мураккаб қурилиш техникасини бошқаришни ўргандилар. Афғон ишчилари бу кўприкларга «Дўстлик кўприклари» деб ном беришди.

Мана энди кўприклар ишга тушириладиган кун ҳам келди. Афғонистон бош министри Муҳаммад Юсуф, жамоат ишлари министри Муҳаммад Нозим, совет ва афғон мутахассислари шу кўприкларни очиш маросимига келишди. Бош министр шу муносабат билан бўлган йиғилишда нутқ сўзлаб, мамлакатнинг иқтисодий ҳаётида, Афғонистоннинг турли районлари ўртасидаги алоқаларни ривожлантиришда бу кўприкларнинг жуда катта аҳамияти борлигини уқтириб ўтди. Бош министр совет бинокорларига чуқур ташаккур изҳор қилди. Биргаликда қилинган меҳнат натижасида, деди бош министр, Афғонистон ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамланди. (ТАСС).

ЖАВОҲАРЛАЛ НЕРУ ХОТИРАСИ

ДЕҲЛИ. Атоқли давлат арбоби Жавоҳарлал Неру хотирасини абадийлаштирувчи махсус комитет Неру хотираси фондининг маблағларидан «Неру академияси» тузишга қарор қилди. Неру хотирасига бағишлаб, тинчлик ва халқаро ҳамжиҳатлик темасида лекция таъсис этишга ҳам қарор қилинди. Бу лекцияни ўқиш учун бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ва халқаро ҳамжиҳатликни яхшилаш ишига энг катта ҳисса қўшган атоқли арбоблар таклиф қилинади. Нерунинг уй-музейида ҳозирги Ҳиндистон кутубхонаси ташкил этилади. Бу кутубхонадан жаҳондаги турли мамлакатлардан келган олимлар фойдаланишлари мумкин.

Бундан ташқари, Нерунинг ҳаёти тўғрисида тўла метражли ҳужжатли фильм чиқарилади. Мамлакатнинг турли районларида болалар учун «Неру бхаван» (Неру саройлари) деган ном остида маданият ва дам олиш марказлари ташкил этилади. (ТАСС).

МАЛИЙ ТЕАТР ТОШКЕНТДА

Тошкентда, Свердлов номидаги концертлар залида Совет Иттифоқи Малий Академик театрининг гастроллари муваффақият билан давом этмоқда. Театр репертуарида норвеж ёзувчиси Г. Ибсеннинг «Туш» пьесаси бор. Пойтахт томошабинлари бу спектаклни мамнуният билан кўрмоқдалар. Суратда: спектаклдан кўриниш. Чапдан: РСФСР халқ артисти Е. С. Матвеев — Освальд, СССР халқ артисткаси Е. Н. Гоголева—Фрау Альвинг ролларида; ўнгдан артистка С. Н. Жгун — Регина ва артист В. А. Владиславский — Энгстранд ролларида.

И. Глауберзон фотоси.

ЭЪЛОНЛАР. ТОМОШАЛАР.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

27 декабрда

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 12.00 — **Эрталабки гимнастика машғулотлари**, 12.20 — **Жасур бўлишни истайман** (болалар учун мультипликацион фильм), 12.40 — **Учар кема** номли бадиий фильм.

Ўзбек тилида: 13.45 — **Андреа ва сихрли ёнғоқ** (телевизион фильм), 14.15 — **Адҳам Раҳмат** (мактаб ўқувчилари учун).

Рус тилида: 17.00 — **Кулранг юлдузча, Пилипко** (болалар учун кинофильмлар), 17.35 — **Телевизион янгиликлар**, 17.50 — **Кемалар Югославия томон сузади** (ҳужжатли фильм), 18.10 — **Эстрада концерти**, 18.55 — **Киножурнал** ва **Тунги саргузашт** номли **бадиий фильм**, 20.40 — **Эшиттиришлар программаси**.

Ўзбек тилида: 20.45 — **Телевизион янгиликлар**, 21.00 — **«Ёшлик» студияси кўрсатади** (студентлар учун).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — **Фрунзе телевидение студиясининг эшиттиришлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/XII да кундуз **Демон**, кечқурун **Фауст**, 29/XII да **Трубадур**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/XII да кечқурун **Қонли сароб**, 29/XII да **Сарвқомат дилбарим**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/XII да **Тошболта ошиқ**, 29/XII да **Уғил уйлантириш**.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 28/XII кеч соат 7 яримда 5-абонемент бўйича концерт-лекция: **музика маданияти университети** (шаҳар студентлари учун), **Ўзбекистон композиторлари музикаси кинода**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Литва цирки «Вильнюс» артистларининг гастроллари** ва РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Юрий Дуров гастролининг давоми.**

МАДАНИЯТ САРОЙИДА (панорама кинотеатри)—1 январдан 10 январгача мактаб ўқувчиларининг қишки каникул кунларида рангли кенг форматли фильм **Уйқудаги гўзал**. Мактаблар билетларни 28, 29, 30 декабрда олишлари лозим.

КИНО

Тоғлиқ қасоскорлар (1 ва 2-серия) — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «ВАТАН» (кундуз соат 3-20 ва кеч 6-10 минутда), «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10 ва кундуз 1 да), «ДРУЖБА» (кундуз 2-40 минут, 5 ярим ва 9 яримда).

Бир фирибгар бўлган экан — «ИСКРА» «ДРУЖБА» (1-залда), «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» тоқ соатларда), «ВАТАН» (эрталаб 10, 11-50 минут, кундуз 1-40 минут ва кеч 9 да).

Сўнмас аланга (1 ва 2-серия) — «МИР», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Жаноб 420 — С. РАҲИМОВ номли (кундуз соат 3-30 минут ва кеч 8 да), «МОСКВА» (кундуз 12, 5 ва кеч 10 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 2 ва кеч 7 да).

Ер фарзанди (ўзбек тилида) — С. РАҲИМОВ номли (эрталаб соат 11, кундуз 12 ярим, 2 ва кеч 6 яримда).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Л. А. Юхвид асари

МАЛИНОВКАДА ТЎЙ

3 парда, 5 кўринишли музикали комедия.

В. А. Александров музикаси.
Ўзбекистон ССР халқ артисти,
Давлат мукофоти лауреати
Раззоқ Ҳамроев таржимаси.

Постановкачи режиссёр — **А. Раҳимов**, рассом — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Г. А. Визель**, дирижёрлар **Қ. Усмонов, Э. Тошматов**, режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Ҳ. Умаров**, балетмейстер — **О. Назруллаев**, хормейстер — **А. Ҳомитов**, концертмейстерлар — **А. Фурман, Б. Малина**.

Касса эрталаб соат 11 дан очилади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади. Телефон 4-30-01, 4-20-54.

1965 йил 9 январь кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети юридик факультетининг илмий совети мажлисида (Комсомол кўчаси, 72-уй, акт зали)

Д. И. Бернштейн — юридик фанлар кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Социалистик ҳуқуқий нормаларни бузганлик учун жавобгарлик ҳақида тушунча ва айб — жавобгарликнинг зарурий шарти бўлиши» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545, Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 31226. Пропаганда — 27221. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши—33258. Қишлоқ хўжалик—27604. Адабиёт ва санъат—32036, 31226. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.
Р. 12286. ИНДЕКС — 64543. Н. Б. 299.